

T. C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

ANKARA KIZILCAHAMAM BELEDİYESİ

2018 Yılı Sayıştay Denetim Raporu

Kasım 2019

İÇİNDEKİLER

1.	KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ.....	1
2.	KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU.....	7
3.	SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	8
4.	DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	8
5.	İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ	9
6.	DENETİM GÖRÜŞÜ.....	11
7.	DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI	11
8.	DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER	23
9.	EKLER.....	56

TABLolar LİSTESİ

Tablo 1: Kızılcahamam Belediyesi 2018 Yılı Teşkilat Şeması.....	3
Tablo 2: Belediyenin Kurduğu ve Sermaye Ortağı Olduğu Şirketler	4
Tablo 3: 2016-2018 Yılları Bütçe Giderlerinin Ekonomik Sınıflandırması.....	4
Tablo 4: 2016-2018 Yılları Bütçe Gelirlerinin Ekonomik Sınıflandırması	5
Tablo 5: 2018 Yılı Bütçe Gideri Tahmini ve Gerçekleşmesi	6
Tablo 6: 2018 Yılı Bütçe Gelir Tahmini ve Gerçekleşmesi	6
Tablo 7:Belediyeye Ait Kayıtlarda Yer Almayan Banka Hesapları	12
Tablo 8: 2013 Yılında Tahakkuk Eden Amme Alacaklarından Tahsil Edilmeyenler	35
Tablo 9: Kızılcahamam Belediyesinin 2018 Yılında Halk Bankasından Kullandığı Kredi Tutarı	41

KISALTMALAR

A.Ş.	: Anonim Şirketi
KDV	: Katma Değer Vergisi
KHK	: Kanun Hükmünde Kararname
SGK	: Sosyal Güvenlik Kurumu
T.C.	: Türkiye Cumhuriyeti
TL	: Türk Lirası

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Görüşünün Dayanakları

1. Kuruma Ait Bazı Banka Hesaplarının Mali Tablolarda İzlenmemesi
2. Taşınmaz Kayıt İşlemlerinin Mevzuata Uygun Olarak Yürütülmemesi
3. Arsa Satışlarının Hatalı Muhasebeleştirilmesi
4. İdari Para Cezalarının Tamamının Tahakkuk Ettirilmemesi
5. Faaliyet Konusu Olmayan Giderlere İlişkin Katma Değer Vergisinin İndirim Konusu Yapılması
6. Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabının Eksik Gösterilmesi
7. Haklar Hesabının Kullanılmaması
8. İhale Edilen Bazı Yatırım Harcamalarında Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabının Kullanılmaması
9. Tahsisli Olarak Kullandırılan ve Tahsisli Kullanılan Taşınmazların Muhasebe Kayıtlarının Yapılmaması

B. Denetim Görüşünü Etkilemeyen Tespit ve Değerlendirmeler

1. Banka Hesabı ile Verilen Çekler ve Gönderme Emirleri Hesabı Arasında Uyumsuzluk Olması
2. Belediyenin Kiraya Verdiği Taşınmazların Kurumun Mali Tablolarında Yer Almaması
3. Gelecek Dönem Kira Gelirlerinin Kurum Mali Tablolarında Yer Almaması
4. Verilen Teminat Mektuplarının Muhasebe Kaydının Yapılmaması
5. Kredi Kartı ile Yapılan Tahsilatların Mevzuatta Belirtilen Süre İçerisinde Banka Hesaplarına Aktarılmaması
6. Hacedilemeyen Gelirlerin Ayrı Banka Hesaplarında İzlenmemesi
7. Belediye Başkanına Bankalara Ödeme Talimatı Gönderme Yetkisi Verilmesi

8. Kiraya Verilen Taşınmazların Kira Süresi Sonunda Yeniden İhale Edilmeksizin Aynı Kişilerce Kullanılmaya Devam Edilmesi
9. 2886 Sayılı Kanun'a Göre Kiraya Verilmesi Gereken Taşınmazların İşgaliye Karşılığında Kullanılması
10. Kurum Alacaklarının Tahsiline Yönelik İcra Takibinde Bulunulmaması
11. Belediye Sınırları İçindeki Bazı İşletmelerin, İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatı Olmadan Faaliyette Bulunması
12. Ankara Büyükşehir Belediyesi Tarafından Aktarılması Gereken Otopark Geliri Paylarına İlişkin Takibin Yapılmaması
13. Telekomünikasyon Altyapı ve Şebekelerinden Alınması Gereken Geçiş Hakkı Bedellerinin Tahakkuk ve Tahsilatının Yapılmaması
14. 5393 Sayılı Belediye Kanunu ile Belirtilen Yasal Borçlanma Sınırının Aşılması Suretiyle Mevzuata Aykırı Kredi Kullanımı
15. Taşınmaz Kültür Varlıklarının Korunması İçin Tahsil Edilen Katkı Paylarının Zamanında Gönderilmemesi
16. Bütçe Emanetleri Hesabına Alınan Tutarların Kayda Alınış Sırasına Göre Ödenmemesi
17. Sendika Aidatlarının Zamanında Ödenmemesi
18. Taşınır Malların Kayıt ve Kullanımında Mevzuatta Belirtilen Hükümlere Uyulmaması
19. İhale Mevzuatına Aykırı Uygulamalarda Bulunulması
20. Sosyal Denge Tazminatı Sözleşme Süresinin Mevzuata Uygun Olmaması
21. İç Kontrol Sistemine İlişkin Gerekliliklerin Tam Olarak Yerine Getirilmemesi

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

Belediyeler başta Anayasa'nın 123 ve 127'nci maddeleri ile 5393 sayılı Belediye Kanunu'nda yer alan esas ve usullere tabi olarak belde sakinlerinin mahallî müşterek nitelikteki ihtiyaçlarını karşılamak üzere kurulan ve karar organı seçmenler tarafından seçilerek oluşturulan genel yönetim kapsamında idarî ve malî özerkliğe sahip kamu tüzel kişileridir.

Kızılcahamam Belediyesi tüm hizmetlerini; 5216 sayılı Büyükşehir Belediye Kanunu, 5393 sayılı Belediye Kanunu ve 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'na göre gerçekleştirmektedir.

Büyükşehir ilçe belediyelerinin görev, yetki ve sorumlulukları 5393 sayılı Kanun'un 14'üncü ve 15'inci maddeleri ile 5216 sayılı Kanun'un 7'nci maddesinde düzenlenmiştir. Buna göre belediyeler; imar, su ve kanalizasyon, ulaşım gibi kentsel alt yapı; coğrafi ve kent bilgi sistemleri, çevre ve çevre sağlığı, temizlik ve katı atık; zabıta, itfaiye, acil yardım, kurtarma ve ambulans; şehir içi trafik; defin ve mezarlıklar; ağaçlandırma, park ve yeşil alanlar; konut; kültür ve sanat, turizm ve tanıtım, gençlik ve spor orta ve yüksek öğrenim öğrenci yurtları, sosyal hizmet ve yardım, nikâh, meslek ve beceri kazandırma; ekonomi ve ticaretin geliştirilmesi, kadınlar ve çocuklar için konukevleri açılması hizmetlerini yapar veya yaptırır.

Bunun yanı sıra Devlete ait okul binalarının inşaatı ile bakım ve onarımını yapmak/yaptırmak ile her türlü malzeme ihtiyacını karşılamak; sağlıkla ilgili tesisi açmak/işletmek; mabetlerin yapım, bakım ve onarımını yapmak; kültür ve tabiat varlıkları ile tarihî dokunun ve kent tarihi bakımından önem taşıyan mekânların ve işlevlerinin korunmasını sağlamak ve bakım ve onarımını yapmak, korunması mümkün olmayanları aslına uygun olarak yeniden inşa etmek; gençlere spor malzemesi vermek; amatör spor kulüplerine ayni ve nakdî yardım yapmak ve gıda bankacılığı yapmak da belediyelerin görev ve sorumluluk alanındadır.

Mahalli idare birimi olan belediyeler üzerinde merkezi idarenin vesayet yetkisi, Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi'nden önce tek başına İçişleri Bakanlığı tarafından kullanılmaktaydı. Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi'ne geçişle birlikte 10.07.2018 tarih ve 30474 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 1 numaralı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile İçişleri Bakanlığına bağlı Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü, Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğü adı altında, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı

bünyesinde kurulmuştur.

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğü mahalli idarelerin iş ve işlemlerine dair mevzuatla verilen görev ve hizmetleri yapmak, takip etmek, sonuçlandırmak ve geliştirmek; mahalli idare yatırım ve hizmetlerinin kalkınma planları ile yıllık programlara uygun şekilde yapılmasını gözetmek; mahalli idareler personelinin hizmet içi eğitimini planlamak ve uygulanmasını takip etmek; mahalli idarelerin teşkilat, araç ve kadro standartlarını tespit etmek gibi konularında yetkilidir.

Mahalli idareleri denetleme ve soruşturma yetkisi ise İçişleri Bakanlığındadır.

1.2. Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

5393 sayılı Kanun'a göre, belediye teşkilatı, norm kadroya uygun olarak yazı işleri, malî hizmetler, fen işleri ve zabıta birimlerinden oluşur.

Beldenin nüfusu, fizikî ve coğrafi yapısı, ekonomik, sosyal ve kültürel özellikleri ile gelişme potansiyeli dikkate alınarak, norm kadro ilke ve standartlarına uygun olarak gerektiğinde sağlık, itfaiye, imar, insan kaynakları, hukuk işleri ve ihtiyaca göre diğer birimler oluşturulabilir. Bu birimlerin kurulması, kaldırılması veya birleştirilmesi belediye meclisinin kararıyla olur.

Kızılcahamam Belediyesinde 10 adet hizmet birimi bulunmakta olup, alan ve amaçlarına göre ilgili başkan yardımcılığına bağlı olarak çalışmaktadır. Belediyenin hizmet birimleri ve bunlara ait teşkilat şeması aşağıda yer almaktadır:

Tablo 1: Kızılcahamam Belediyesi 2018 Yılı Teşkilat Şeması

İlçe belediyelerindeki tüm kadrolara yapılacak olan atamalar kanun ve yönetmeliklerde belirtilen kriterlere uygun olarak belediye başkanınca yapılır. Belediyede çalışan memur ve sözleşmeli personel 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'na; işçiler ise 1475 ve 4857 sayılı İş Kanunları'na tabi olup tüm personelin sosyal güvenlik işlemleri 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu uyarınca gerçekleştirilir. Belediyede istihdam edilen 62 personelin; 23'ünü memur, 35'ini işçi ve 4'ünü ise sözleşmeli personel oluşturmaktadır. Ayrıca 696 sayılı KHK ile yapılan düzenlemeler neticesinde; personel çalıştırılmasına dayalı hizmet alımı ihaleleri kapsamında çalıştırılan 130 personel, Kızılcahamam Jeotermal Tur.Sağ.Eğt.İnş.Sey.Tem.San.ve Tic. A.Ş. bünyesinde sürekli işçi statüsüne geçirilmiştir.

Belediyeler faaliyetlerini pek çok kamu idaresi ile koordineli çalışarak yürütürler. Kızılcahamam Belediyesinin bu kapsamda ilişki içerisinde olduğu kurumlar aşağıda özetlenmektedir:

• **İçişleri Bakanlığı:** Merkezi idarenin mahalli idareler üzerindeki vesayet yetkisi çerçevesindeki iş ve işlemleri yürütmektedir.

• Çevre ve Şehircilik Bakanlığı: Mahalli idareleri ve bunların merkezi idare ile olan alaka ve münasebetlerini düzenlemekle görevli ve yetkilidir.

• Ankara Büyükşehir Belediyesi: 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu hükümleri uyarınca; sınırları içerisindeki ilçe belediyeleri arasında imar, altyapı ve ulaşım hizmetleri ile bütçe hususlarında koordinasyonu sağlamakla görevlidir.

• Hazine ve Maliye Bakanlığı: Belediyelerin konsolide bütçe tahminleri Bakanlığa bildirilir ve belediyelerin mali tabloları üçer aylık dönemlerle Kamu Hesapları Bilgi Sistemi üzerinden Bakanlığa gönderilir.

• İlbank Anonim Şirketi: Bankanın ortakları il özel idareleri ve belediyelerdir. Banka amaçları gerçekleştirmek üzere; ortaklarına kısa, orta ve uzun vadeli her türlü nakdi ve gayri nakdi kredi açabilir; faaliyetleri konusunda araştırma, proje geliştirme ve danışmanlık hizmeti yapabilir veya yaptırabilir, teknik yardım verebilir.

Kızılcahamam Belediyesinin kurduğu ve sermaye ortağı olduğu şirkete ait bilgiler aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Tablo 2: Belediyenin Kurduğu ve Sermaye Ortağı Olduğu Şirketler

Şirket Adı	Sermaye Yapısı	Personel Sayısı	696 Sayılı KHK Kapsamında Kadroya Geçen Taşeron Sayısı
Kızılcahamam Jeotermal Tur.Sağ.Eğt.İnş.Sey.Tem.San.ve Tic. A.Ş.	%99,99 (Kızılcahamam Belediyesi)	92	130

1.3. Mali Yapı

Belediye bütçesi, mali yıl içindeki gelir ve gider tahminlerini gösteren, gelirlerin toplanmasına ve harcamaların yapılmasına izin veren bir meclis kararıdır.

2016-2018 yıllarına ait bütçe giderlerinin ekonomik sınıflandırmasına göre gerçekleştirmeleri aşağıda gösterilmiştir:

Tablo 3: 2016-2018 Yılları Bütçe Giderlerinin Ekonomik Sınıflandırması

Bütçe Gideri Türü	2016 Yılı (A)	2017 Yılı (B)	2018 Yılı (C)	Değişim Oranı (D=C-B/B) (%)
Personel Giderleri	4.266.342,77	4.909.044,78	5.277.066,46	7
S.G.K. Devlet Prim Giderleri	733.476,29	819.641,22	897.532,46	9
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	15.501.357,41	20.357.707,04	24.455.372,60	20
Faiz Giderleri	1.063.663,57	1.384.398,93	2.178.593,33	57

Cari Transferler	4.287.463,03	248.666,90	283.684,66	14
Sermaye Giderleri	8.211.883,63	7.736.415,56	2.240.206,85	-71
Sermaye Transferleri	2.151.719,51	1.635.063,51	695.264,41	-57
Borç Verme	0,00	0,00	0,00	-
Yedek Ödenekler	0,00	0,00	0,00	-
BÜTÇE GİDERİ TOPLAMI	36.215.906,21	37.090.937,94	36.027.720,77	-2

Bütçe giderlerinin ekonomik olarak sınıflandırıldığı Tablo 3'te gösterildiği üzere, İdarenin bütçe gider toplamı 2017-2018 döneminde %2 oranında azalış göstermiştir. Tablodaki gider kalemleri incelendiğinde ise; önceki yıla göre en büyük azalışın sermaye giderleri ile sermaye transferleri kalemlerinde gerçekleştiği görülmüştür. Bununla birlikte 2018 yılında faiz giderleri bir önceki yıla göre %57 oranıyla en fazla artış gösteren kalemdir.

2016-2018 yıllarına ait bütçe gelirlerinin ekonomik sınıflandırması aşağıda gösterilmiştir:

Tablo 4: 2016-2018 Yılları Bütçe Gelirlerinin Ekonomik Sınıflandırması

Bütçe Gelir Türü	2016 Yılı (A)	2017 Yılı (B)	2018 Yılı (C)	Değişim Oranı (D=(C-B)/B) (%)
Vergi Gelirleri	1.984.549,28	2.440.412,59	2.693.349,60	10
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	7.621.759,48	7.821.805,93	8.308.399,69	6
Alınan Bağış ve Yardım ile Özel Gelirler	1.574.677,89	780.618,90	0,00	-100
Diğer Gelirler	14.561.864,68	13.903.952,18	14.175.777,15	1
Sermaye Gelirleri	3.297.827,47	6.340.218,10	5.643.781,00	-10
Bütçe Gelirleri Toplamı	29.040.678,80	31.287.007,70	30.821.307,44	-1
Bütçe Gelirlerinden Red ve İadeler	9.780,00	3.729,12	28.987,72	677
NET BÜTÇE GELİRLERİ TOPLAMI	29.030.898,80	31.283.278,58	30.792.319,72	-1

Bütçe gelirlerinin ekonomik olarak sınıflandırıldığı Tablo 4'deki veriler dikkate alındığında, bir önceki yıla göre net bütçe gelirleri toplamı %1 oranında azalış göstermiştir. Azalışın temel sebebi alınan bağış ve yardımlar ile özel gelirler ve sermaye gelirleri kalemindeki azalıştır. Bununla beraber ana gelir kalemlerinden biri olan vergi gelirlerinin 2018 yılında, bir önceki yıla göre %10 oranında arttığı görülmektedir.

Belediyenin 2018 dönemi bütçe gideri tahmini ve gerçekleştirmeleri aşağıdaki tablolarda gösterilmektedir.

Tablo 5: 2018 Yılı Bütçe Gideri Tahmini ve Gerçekleşmesi

Bütçe Gideri Türü	2018 Yılı Bütçe Gideri Tahmini (A)	2018 Yılı Bütçe Gideri Gerçekleşmesi (B)	Gerçekleşme Oranı (C)=(B/A) (%)
Personel Giderleri	6.280.000,00	5.277.066,46	84
S.G.K. Devlet Prim Giderleri	1.020.000,00	897.532,46	87
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	21.730.000,00	24.455.372,60	112
Faiz Giderleri	1.500.000,00	2.178.593,33	145
Cari Transferler	520.000,00	283.684,66	54
Sermaye Giderleri	6.300.000,00	2.240.206,85	35
Sermaye Transferleri	1.850.000,00	695.264,41	37
Borç Verme	0,00	0,00	-
Yedek Ödenekler	4.300.000,00	0,00	-
BÜTÇE GİDER TOPLAMI	43.500.000,00	36.027.720,77	82

Tablo 5'te görüleceği üzere, 2018 yılında bütçe gider tahmininin %82'si gerçekleşmiştir. Mal ve hizmet alım giderleri ile faiz giderleri bütçe tahminlerinin sırasıyla %112 ve %145 oranlarında gerçekleşmiş olup başlangıç bütçesinde öngörülen tutar aşılmıştır.

Tablo 6: 2018 Yılı Bütçe Gelir Tahmini ve Gerçekleşmesi

Bütçe Geliri Türü	2018 Yılı Bütçe Geliri Tahmini (A)	2018 Yılı Bütçe Geliri Gerçekleşmesi (B)	Gerçekleşme Oranı (C)=(B/A) (%)
Vergi Gelirleri	3.663.733,76	2.693.349,60	73
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	11.901.040,45	8.308.399,69	69
Alınan Bağış ve Yrd. ile Özel Gelirler	4.510.160,00	0,00	-
Diğer Gelirler	18.537.299,44	14.175.777,15	76
Sermaye Gelirleri	4.945.095,82	5.643.781,00	114
Bütçe Gelirlerinden Red ve İadeler Topl.	(-) 57.329,47	28.987,72	-
TOPLAM	43.500.000,00	30.792.319,72	70

Tablo 6'da görüleceği üzere 2018 yılında bütçe gelirleri, tahminlerin %70'i seviyesinde gerçekleşmiştir. Bütçe gelirleri içerisinde yer alan vergi gelirleri, teşebbüs ve mülkiyet gelirleri beklenenin altında; sermaye gelirleri ise beklenenin üstünde gerçekleşmiştir.

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

Kurumun muhasebe kayıt sistemi, 5018 Sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile getirilen tahakkuk esaslı devlet muhasebesi olup, muhasebe kayıtları Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği çerçevesinde düzenlenerek 27.05.2016 tarih 29724 (M) sayılı Resmî

Gazetede yayımlanan Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hükümleri doğrultusunda gerçekleştirilmektedir.

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştay Başkanlığına gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuş olup denetim bu defter, tablo ve belgeler ile Usul ve Esasların 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

- Birleştirilmiş veriler defteri,
- Geçici ve kesin mizan,
- Bilanço,
- Kasa sayım tutanağı,
- Banka mevcudu tespit tutanağı,
- Alınan çekler sayım tutanağı,
- Menkul kıymet ve varlıklar sayım tutanağı,
- Teminat mektupları sayım tutanağı,
- Değerli kâğıtlar sayım tutanağı,
- İdare taşınır mal yönetimi ayrıntılı hesap cetveli ile idare taşınır mal yönetimi hesabı icmal cetveli,
- Bütçe giderleri ve ödenekler tablosu,
- Bütçe gelirleri ekonomik sınıflandırılması tablosu,
- Faaliyet sonuçları tablosu.

Denetim görüşü, kamu idaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tabloları olan bilanço ile faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile

bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

İç kontrol sistemi, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun Beşinci kısmında düzenlenmiştir. İç kontrol, idarenin amaçlarına, belirlenmiş politikalara ve mevzuata uygun olarak faaliyetlerin etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde yürütülmesini, varlık ve kaynakların korunmasını, muhasebe kayıtlarının doğru ve tam olarak tutulmasını, mali bilgi ve yönetim bilgisinin zamanında ve güvenilir olarak üretilmesini sağlamak üzere idare tarafından oluşturulan organizasyon, yöntem ve süreçle iç denetimi kapsayan mali ve diğer kontroller bütünüdür.

İç kontrolün; kontrol ortamı, risk değerlendirmesi, kontrol faaliyetleri, bilgi ve iletişim ile izleme olmak üzere birbirleriyle bağlantılı beş ana unsuru vardır. Kızılcahamam Belediyesinin iç kontrol sistemine ilişkin tespitlerimiz de bu kapsamda ele alınmıştır.

Kontrol Ortamı

Bir kuruluşun organizasyon yapısı; yetki ve sorumlulukların dağıtımı, yetkilendirme ve hesap verebilirlik ile uygun raporlama kanallarının bulunması unsurlarını içermelidir. Organizasyon yapısı, kurumun en önemli yetki ve sorumluluk alanlarını tanımlar. Yetkilendirme ve hesap verebilirlik organizasyonda yetki ve sorumlulukların nasıl dağıtıldığıyla ilgilidir.

Kurumda müdürlükler arasında etkin bir görev dağılımı olmadığı görülmüştür. İdari yapılanmada önemli aksamalar mevcuttur. Birimlerin iş akış ve süreç akış şemalarının olmaması görev ve yetki dağılımında karmaşıklığa yol açmaktadır.

Belediye ve Bağlı Kuruluşları ile Mahalli İdare Birlikleri Norm Kadro İlke ve Standartlarına Dair Yönetmelik kapsamında Belediyeye tahsis edilen kadro sayısı dikkate alındığında, mevcut kadro sayısının ihdas edilen kadro sayısının çok altında olduğu görülmüş olup özellikle memur ünvanlı personel istihdamının yetersiz olması Kurum için risk ortamı yaratmaktadır. Bu nedenle Kurumun en kısa sürede nitelik ve nicelik yönünden yeterli personelle güçlendirilmesi gerekmektedir. Bir diğer nokta da; Kurumda muhasebe yetkilisi olarak görev yapan personelin muhasebe yetkilisi sertifikasına sahip olmamasıdır.

Risk Değerlendirmesi

Risk değerlendirmesi, kurum amaçlarına ulaşılmasına yönelik risklerin belirlenmesi, analiz edilmesi ve alınacak tedbirlerin tespit edilmesi sürecidir.

Kızılcahamam Belediyesinin, Kurumun tümünü kapsayan bir risk değerlendirme birimi yoktur. Kurumun amaç ve hedeflerine yönelik riskler yıllık olarak belirlenmemekte, bu nedenle risklerin gerçekleşme olasılığı ve muhtemel etkileri analiz edilememektedir.

Kontrol Faaliyetleri

İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslara göre harcama birimlerinde ve mali hizmetler biriminde ön mali kontrol yapılması gerekmektedir.

Ancak Kurumun harcama birimleri ve muhasebe birimi tarafından herhangi bir ön mali kontrol işlemi yapılmamaktadır.

Süreç kontrolünü sağlamak amacıyla, herhangi bir birimde mali işlemlerin süreç akış şemasının hazırlanmadığı görülmüştür. Görevinden ayrılan personelin iş ve işlemlerinin durumunu gösteren bir rapor hazırlamamakta, bu da kurumsal faaliyetlerin sürekliliği ilkesini zedelemektedir.

Bilgi ve İletişim

Bilgi ve iletişim, iç kontrol amaçlarının gerçekleştirilmesi için büyük önem arz eder.

Bilginin güvenilirliği ve kullanılabilirliği için, işlemlerin ve olayların zamanında kayda geçirilmesi ve uygun bir şekilde sınıflandırılması gerekir. Kurumda bazı mali işlemlerin, özellikle gelir tahakkuk kayıtlarının, ay sonlarında toplu olarak muhasebeleştirilmesi, üretilen verinin güvenilirliğini olumsuz etkilemektedir.

Bununla birlikte, Belediyenin üst yönetim tarafından onaylanmış bilişim sistemlerini de kapsayan yazılı bir politika ya da strateji bildiri bulunmamaktadır. Kurum tarafından kullanılan bilişim sistemleri herhangi bir onay mekanizması olmadan tahakkuk ettirilmiş alacaklarının silinebilmesine imkan vermekte olup, bilişim sistemlerinden kaynaklanabilecek risklerin tam olarak değerlendirilmediği ve gözden geçirilmediği düşünülmektedir.

İzleme

İzleme, kontrollerin istenildiği gibi işletildiği ve koşullardaki değişmelere paralel olarak gerekli uyarlamaların yapıldığı konusunda güvence sağlamak amacıyla yapılır. Aynı zamanda izleme aracılığıyla kurum misyonunun ve iç kontrolün tanımında yer alan genel amaçların gerçekleştirilip gerçekleştirilmediği değerlendirilir.

İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esasların 8’inci maddesinde, iç kontrol sisteminin kurulması, standartlarının uygulanması ve geliştirilmesi konularında çalışma yapma görevi idarelerin mali hizmetler birimine verilmiştir.

Kurumda iç kontrol sisteminin kurulması, uygulanması, izlenmesi ve geliştirilmesi yönünde, yürürlükteki iç kontrol mevzuatı gereklerinin tam olarak yerine getirilmediği görülmüştür.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Ankara Kızılcahamam Belediyesi 2018 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve ekte yer alan; geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının, “Denetim Görüşünün Dayanakları” bölümünde belirtilen hesap alanları hariç tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI

BULGU 1: Kuruma Ait Bazı Banka Hesaplarının Mali Tablolarda İzlenmemesi

Kurum adına açılıp 2018 yılı içerisinde işlem yapılan bazı banka hesaplarının 102 Banka hesabında izlenmediği, dolayısıyla mali tablolarda görünmediği tespit edilmiştir.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu’nun 3’üncü maddesine göre kamu kaynaklarının borçlanma suretiyle elde edilen imkanlar dahil kamuya ait gelirler, taşınır ve taşınmazlar, hesaplarda bulunan para, alacaklar ve haklar ile her türlü değerleri ifade ettiği belirtilmiştir.

Mezkûr Kanun’un 7’nci maddesine göre kamu kaynağının kullanılmasının genel esaslarından “mali saydamlık” ilkesinin sağlanabilmesi için kamu hesaplarının standart bir muhasebe sistemi ve genel kabul görmüş muhasebe prensiplerine uygun bir muhasebe düzenine göre oluşturulması gerektiği belirtilmiş, bunun için gerekli düzenlemelerin yapılması ve gerekli önlemlerin alınmasından kamu idarelerinin sorumlu olduğu belirtilmiştir.

Yine Kanun’un “Muhasebe sistemi” başlıklı 49’uncu maddesinde ise kurumun muhasebe sisteminde bulunan hesapların kamu idarelerinin gelir, gider ve varlıkları ile mali sonuç doğuran ve öz kaynağın artmasına veya azalmasına neden olan her türlü işlemlerle garantilerin ve yükümlülüklerin belirlenmiş bir düzen içinde hesaplara kaydedilerek, yönetim

ve denetim yetkilileriyle kamuoyuna gerekli bilgilerin sağlanması amacıyla tutulacağı ifade edilmiştir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 102 Banka Hesabına ilişkin işlemleri düzenleyen 56'ncı maddesinde; bu hesabın, kurum adına bankaya yatırılan paralar ve bankaya takas için verilen çeklerden, takas işlemi tamamlananlar ile düzenlenen çek ve gönderme emirlerinden ilgililerine ödendiği veya gönderildiği bildirilen çek ve gönderme emri tutarlarının kaydı için kullanılacağı belirtilmiştir.

Belirtilen mevzuat hükümleri çerçevesinde; hesap düzeninde mali saydamlık ve hesap verilebilirliğin sağlanması ve işlemlerin kayıt dışında kalmasının önlenmesi için kuruma ait banka hesaplarının ve bu hesaplara ilişkin kayıtların 102 Banka Hesabında takip edilerek muhasebeleştirilmesi gerekmektedir.

Yapılan incelemede Kuruma ait bazı banka hesaplarının ve bu hesaplarda yapılan işlemlerin 102 Banka Hesabının alt detay kodlarında izlenmediği tespit edilmiştir. Kuruma ait olup 102 Banka Hesabında takip edilmeyen hesaplar ve 2018 yılsonu itibariyle bakiyeleri aşağıdaki gibidir:

Tablo 7:Belediyeye Ait Kayıtlarda Yer Almayan Banka Hesapları

Banka Adı	Hesap Numarası	2018 Kapanış Bakiyesi (TL)
Ziraat Bankası	41392608-5019	924,47
Ziraat Bankası	41392608-5026	47.655,31
Ziraat Bankası	41392608-5028	0,61
Ziraat Bankası	41392608-5030	0,00
Ziraat Bankası	41392608-5032	0,00
Ziraat Bankası	41392608-5034	373.676,05
Ziraat Bankası	41392608-5035	91.471,77
Ziraat Bankası	41392608-5036	78.971,00
Ziraat Bankası	41392608-5043	849.860,00

Ziraat Bankası	41392608-5044	44.309,65
Ziraat Bankası	41392608-5045	10.701,00
Vakıfbank	00158007303682301	13,41
Vakıfbank	00158007304775206	0,00
Vakıfbank	00158007307661236	0,00
Vakıfbank	00158007307661264	0,00
TOPLAM		1.497.569,86 TL

Kuruma ait bazı banka hesaplarının 102 Banka Hesabında takip edilmemesinden dolayı, söz konusu hesap Kurum bilançosunda toplamda 1.497.569,86 TL tutarında eksik gösterilmiştir. Bu itibarla, 102 Banka Hesabı doğru ve güvenilir bilgi içermemektedir.

Kamu idaresi cevabında; Kuruma ait 102 Banka Hesabında takip edilmeyen hesapların kayıt edilerek banka hesapları ile uyumlu hale getirildiği belirtilmiş, banka hesaplarının günlük takip edilerek ilgili kayıtlar yapılmakta olduğu ifade edilmiştir.

Sonuç olarak İdare tarafından bulguda belirtilen hususun düzeltildiği bildirilmiş olsa da, bahsi geçen düzeltmenin 2018 yılı Bilançosuna etkisi bulunmadığından 102 No.lu Hesabın doğru ve güvenilir bilgi içermediğine ilişkin değerlendirmemiz devam etmektedir.

BULGU 2: Taşınmaz Kayıt İşlemlerinin Mevzuata Uygun Olarak Yürütülmemesi

Kurumun taşınmaz kayıtlarının, Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmeliğe uygun şekilde yapılmadığı görülmüştür.

Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmeliğin “Kayıt ve kontrol işlemleri” başlıklı 5’inci maddesinde; “Tapuda Kayıtlı Olan Taşınmazlar” başlığı altında yer alan taşınmazların maliyet bedeli üzerinden, bu taşınmazlardan maliyet bedeli belirlenemeyenlerin ise rayiç değerleri üzerinden ve “Genel Hizmet Alanları” başlığı altında yer alan taşınmazların iz bedeli üzerinden kayıtlara alınacağı hüküm altına alınmıştır.

Mezkûr Yönetmeliğin “Cins tashihlerinin yapılması” başlıklı 10’uncu maddesinde ise; kamu idarelerince; mülkiyetlerinde, yönetimlerinde veya kullanımlarında bulunan taşınmazların mevcut kullanım şekli ile tapu kaydının birbirine uygun olmaması durumunda,

taşınmazların mevcut kullanım şekli ile kayıtlara alınacağı belirtilmiş, kamu idarelerinin taşınmazların cins tashihinin yapılması için gerekli işlemleri yapmaları gerektiği hükme bağlanmıştır.

Diğer yandan, aynı Yönetmeliğin Geçici 1'inci maddesi gereğince, Yönetmeliğin 5'inci maddesine göre yapılması gereken taşınmaz kayıt işlemlerinin 31.12.2017 tarihine kadar tamamlanması gerekmektedir.

Yukarıda yer verilen mevzuat hükümleri uyarınca; kamu idarelerince 31.12.2017 tarihine kadar tüm taşınmazların tespiti, mevcut kullanım şekliyle kayda alınması, maliyet, rayiç ya da iz bedellerinin tespiti ile muhasebe birimlerinde ilgili varlık hesaplarına kayıt ve güncelleme işlemlerinin tamamlanması gerekmektedir.

Kurumun taşınmaz işlemleri incelendiğinde, 31.12.2017 tarihine kadar tamamlanması gereken taşınmaz kayıt işlemlerinin tamamlanmadığı, tapuda kayıtlı taşınmazların halen emlak vergi değeri üzerinden kayıtlarda yer aldığı, iz bedeli üzerinden kayıtlara alınması gereken Genel Hizmet Alanlarının emlak vergi değeri üzerinden kayıtlarda izlendiği ve Yönetmelik hükümleri doğrultusunda cins tashihine ilişkin çalışmaların tamamlanmadığı tespit edilmiştir.

Belirtilen kayıt işlemlerinin tamamlanmaması nedeniyle, 2018 yılı Bilançosunda 250 Arazi ve Arsalar Hesabı, 251 Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri Hesabı, 252 Binalar Hesabı ve 257 Birikmiş Amortismanlar Hesabı tam ve güvenilir bilgi sunmamaktadır.

Kamu idaresi cevabında; İmar ve Şehircilik Müdürlüğünce tapuda kayıtlı olan taşınmazların rayiç bedellerinin tespiti amacıyla Kıymet Takdir Komisyonu kurularak çalışmalara başlandığı, bu kapsamda “Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik” hükümleri çerçevesinde düzenlenmesi gerekli olan ekli formların ivedilikle hazırlanması ve muhasebe birimine teslim edilmesi için koordinasyon toplantılarının yapıldığı ve cins tashihine ilişkin çalışmaların en kısa sürede başlanıp bitirileceği belirtilmiştir.

Ayrıca genel hizmet alanlarının emlak vergi değeri üzerinden izlendiği muhasebe kayıtlarının düzeltilerek iz bedeli üzerinden kayıtlara alındığı ve Mizan Defterinde bilgimize sunulduğu ifade edilmiştir.

Sonuç olarak kamu idaresi cevabında bulgu konusu hususa iştirak edilmiş olup bulgumuz doğrultusunda gerekli işlemlerin tesis edilmeye başlandığı belirtilmiştir. Ancak taşınmaz kayıt işlemlerinin tamamlanmaması nedeniyle 2018 yılı Bilançosunun bulguda yer

verilen hesaplar itibariyle hatalı bilgi sunduğu yönündeki değerlendirmemiz devam etmektedir.

BULGU 3: Arsa Satışlarının Hatalı Muhasebeleştirilmesi

Arsa satışlarını muhasebeleştirme işlemlerinin, Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'ne uygun olarak gerçekleştirilmediği görülmüştür.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 250 Arazi ve Arsalar Hesabının işleyişini düzenleyen 189'uncu maddesinde; satılan arsa ve arazilerin, bir taraftan kayıtlı değerinin bu hesaba, satış bedeli ile kayıtlı değeri arasındaki olumlu farkın 600 Gelirler Hesabına alacak, satış bedelinin 100 Kasa Hesabı veya 102 Banka Hesabı ya da ilgili diğer hesaplara, satış bedeli ile kayıtlı değeri arasındaki olumsuz farkın 630 Giderler Hesabına borç; diğer taraftan satış bedelinin 800 Bütçe Gelirleri Hesabına alacak, 805 Gelir Yansıtma Hesabına borç kaydedileceği belirtilmiştir.

Maddenin devamında ise taksitle satılan arsa ve arazilerin, kayıtlı değerinin bu hesaba, satış bedeli ile kayıtlı değeri arasındaki olumlu farkın 600 Gelirler Hesabına alacak, satış bedelinden doğan alacakların ilgisine göre 127 Diğer Faaliyet Alacakları Hesabı veya 227 Diğer Faaliyet Alacakları Hesabına, satış bedeli ile kayıtlı değeri arasındaki olumsuz farkın 630 Giderler Hesabına borç kaydedileceği ifade edilmiştir.

Yapılan incelemede, peşin arsa satışlarında 250 Arazi ve Arsalar Hesabına alacak kaydı yapılmadan, yapılan tahsilata ilişkin olarak 102 Banka Hesabı borçlu ve karşılığında 127 Diğer Faaliyet Alacakları Hesabının alacaklı olarak muhasebeleştirildiği görülmüştür. Ancak bilindiği üzere 127 No.lu Hesap aktif karakterli bir hesap olup öncelikle borçlu olarak çalışması yani ilk olarak alacağın tahakkuk ettirilmesi gerekmektedir. Kaldı ki söz konusu hesap taksitli satışlarda kullanılması gereken bir hesap olup peşin satışlarda kullanılması mevzuat gereği mümkün değildir. Diğer yandan, 250 Arazi ve Arsalar Hesabına alacak kaydının ay sonlarında yapıldığı ve karşılığında 127 Diğer Faaliyet Alacakları Hesabının borç kaydı yapılmak suretiyle kapatıldığı görülmüş olup hesapların işleyişine aykırı bir şekilde kayıt yapıldığı anlaşılmıştır.

Ayrıca Kurum tarafından yapılan taksitli arsa satışlarında ise, satış bedeli bir yıldan daha uzun bir süre içerisinde tahsil edilmesi gerekenlerin 227 No.lu Hesap yerine 127 No.lu Hesaba kaydedildiği; dolayısıyla 227 No.lu Hesabın mali tablolarda yer almadığı görülmüştür.

Bu itibarla, peşin ve taksitli arsa satışlarının muhasebeleştirilmesinde Yönetmelik hükümleri doğrultusunda işlem tesis edilmesi gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; bulgu doğrultusunda Belediyece satılan arazi ve arsaların muhasebeleştirilmesinde kayıtlı değeri ile satış bedeli arasındaki olumlu farkın 600 Gelirler hesabına alacak, olumsuz fark tutarının ise 630 Giderler Hesabına borç; diğer taraftan satış bedelinin 800 Bütçe Gelirleri Hesabına alacak, 805 Gelir Yansıtma Hesabına borç kaydı yapılacağı ve peşin ve taksitli arsa satışlarının muhasebeleştirilmesinde Yönetmelik hükümlerinin uygulanacağı ifade edilmiştir.

Sonuç olarak kamu idaresi cevabında bulgu konusu hususa iştirak edilmiş ve gerekli çalışmaların yapılacağı belirtilmişse de arsa satışlarının hatalı muhasebeleştirilmesi neticesinde 2018 yılı Bilançosu bulguda yer verilen hesaplar itibariyle hatalı bilgi sunmaktadır.

BULGU 4: İdari Para Cezalarının Tamamının Tahakkuk Ettirilmemesi

2018 yılı içerisinde kesilen idari para cezalarına ilişkin tutarların muhasebe kayıtlarında tam olarak yer almadığı görülmüştür.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun "Gelirlerin toplanması sorumluluğu" başlıklı 38'inci maddesinde; kamu gelirlerinin tarh, tahakkuk, tahsiliyle yetkili ve görevli olanların, ilgili kanunlarda öngörülen tarh, tahakkuk ve tahsil işlemlerinin zamanında ve eksiksiz olarak yapılmasından sorumlu olduğu belirtilmiştir.

Kızılcahamam Belediyesi 2018 yılı hesaplarının incelenmesi neticesinde; belediye encümen kararlarına istinaden toplam 865.473,04 TL idari para cezası kesildiği görülmüştür. Ancak bu tutar 2018 yılı mizanında 7.631,40 TL olarak kayıt altına alınmıştır. Bu durum da idari para cezalarının fiili durumu ile muhasebe kayıtları arasında 857.841,64 TL fark oluşmasına sebebiyet vermiştir. Kamu idaresi yetkilileriyle yapılan görüşmelerde; bu durumun encümen kararlarında, idari para cezasına muhatap olan kişinin T.C. kimlik numarasının belirtilmemesinden dolayı tahakkuk servisinin sistem üzerinden tahakkuk işlemini yapamamasından kaynaklandığı tarafımıza bildirilmiştir.

Sonuç olarak; encümen kararlarına istinaden kesilen idari para cezalarına ilişkin tutarın muhasebeleştirilmemesi sonucu 2018 yılı Bilançosunda 120 Gelirden Alacaklar Hesabı 857.841,64 TL eksik yer almıştır. Bu nedenle ilgili hesap doğru ve güvenilir bilgi içermemektedir.

Kamu idaresi cevabında; söz konusu bulguda bahsi geçen idari para cezalarına ait tahakkuk ve tahsilat işlemlerinin büyük çoğunluğunun tamamlanarak tahsilatlarının

gerçekleştirildiği ayrıca tahahakkuk işlemleri yapılamayan idari para cezalarına ait kişilere yönelik T.C. kimlik numaraları tespitinin devam ettiği ifade edilmiştir.

Sonuç olarak kamu idaresi cevabında bulgu konusu hususun düzeltileceğini belirtmiş olsa da denetim görüşü verilen 2018 yılı Bilançosunda yer alan 120 No.lu Hesabın hatalı bilgi sunduğuna ilişkin değerlendirmemiz devam etmektedir.

BULGU 5: Faaliyet Konusu Olmayan Giderlere İlişkin Katma Değer Vergisinin İndirim Konusu Yapılması

Belediyenin iktisadi faaliyetleri dışında yürüttüğü hizmetler kapsamında yapmış olduğu giderlere ilişkin katma değer vergisinin giderleştirilmesi veya aktifleştirilmesi gerekirken indirim konusu yapıldığı tespit edilmiştir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 191 İndirilecek Katma Değer Vergisi Hesabının niteliğini düzenleyen 153'üncü maddesinde; mahalli idarelerin, bir bedel karşılığı satmak üzere ürettikleri mal veya hizmetin üretim girdisi olarak satın aldıkları mal veya hizmetlere ilişkin olarak ödemiş oldukları katma değer vergisinin indirim konusu yapılacağı, bunun dışında satışa konu olmayan kamu hizmeti üretiminde nihai tüketici olarak kullanmak veya tüketmek üzere satın alınmış mal veya hizmet için ödenen katma değer vergisini indirim konusu yapamayacağı ve bu tutarların gider hesabına veya ilgili varlık hesabının maliyet bedeline ilave edileceği belirtilmiştir.

Ayrıca anılan Yönetmeliğin 190 Devreden Katma Değer Vergisi Hesabının işleyişini düzenleyen 152'nci maddesinde; ay sonlarında devreden katma değer vergisi hesabı ile indirilecek katma değer vergisi hesabının borç bakiyeleri toplamı, hesaplanan katma değer vergisi hesabının alacak bakiyesinden fazla ise, sonraki dönemde devreden katma değer vergisinin 190 Devreden Katma Değer Vergisi Hesabına borç kaydı yapılacağı belirtilmiştir.

Mevzuat hükümlerinden anlaşılacağı üzere, Kurumun sadece katma değer vergisi tahsilatı yaptığı faaliyetleri ile ilgili mal ve hizmet alımları nedeniyle ödediği KDV'nin indirim konusu yapılması, katma değer vergisi tahsilatı yaptığı faaliyetleri ile ilgili olmayan mal ve hizmet alımlarına ilişkin KDV'nin ise indirim konusu yapılmaksızın doğrudan ilgili gider hesabı veya varlık hesabının maliyet bedeline ilave edilmesi gerekmektedir.

Yapılan incelemelerde, Kurum tarafından indirim konusu yapılamayacak mal ve hizmet alımlarına yönelik ödenen katma değer vergilerinin 191 İndirilecek KDV Hesabına

kaydedildiği tespit edilmiştir. Bu uygulama sonucunda 2018 yılı bilançosunda 190 Devreden KDV Hesabının borç kalanı 13.117.109,44 TL'dir.

Sonuç olarak mal ve hizmet alımlarına ilişkin olarak indirim konusu yapılamayacak KDV'nin 191 İndirilecek KDV Hesabına kaydedilmesi neticesinde;

- Ay sonlarında 191 İndirilecek KDV Hesabı ile 391 Hesaplanan KDV Hesabının mahsup edilmesi sonucu 190 Devreden KDV Hesabının olduğundan çok fazla görünmesine ve hatalı bilgi içermesine,

- 630 Giderler Hesabının olması gerekenden daha düşük çıkmasına,

- Aktifleştirilecek bir unsur ise ilgili hesabın (150 İlk Madde ve Malzeme Hesabı, 251 Yer altı ve Yerüstü Düzenleri Hesabı, 252 Binalar Hesabı, 253 Taşıtlar Hesabı ve 255 Demirbaşlar Hesabı) mali tabloda eksik kaydedilmesine, sebebiyet verildiği tespit edilmiştir.

Bu itibarla, Kurumun iktisadi faaliyetleri dışında yürüttüğü hizmetler kapsamında yapmış olduğu giderlerde 191 İndirilecek Katma Değer Vergisi Hesabının kullanılması mevzuata aykırılık teşkil etmektedir.

Kamu idaresi cevabında; denetim çalışmaları esnasında yapılan ikaz üzerine Belediyece faaliyet konusu olmayan giderlere ilişkin Katma Değer Vergisinin indirim konusu yapılmadığı ifade edilmiştir.

Sonuç olarak kamu idaresi cevabında denetim sırasında tarafımızca yapılan ikaz üzerine faaliyet konusu olmayan giderlere ilişkin katma değer vergisinin indirim konusu yapılmadığı belirtilmiş olsa da geçmiş yıllarda indirim konusu yapılmaması gereken katma değer vergisi tutarlarının indirim konusu yapılması nedeniyle 2018 Bilançosunda yer alan 190 No.lu Hesabın hatalı bilgi sunduğuna ilişkin değerlendirmemiz devam etmektedir.

BULGU 6: Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabının Eksik Gösterilmesi

Kurumun ortağı olduğu Kızılcahamam Jeotermal Tur.Sağ.Eğt.İnş.Sey.Tem.San.ve Tic. A.Ş.'deki ortaklık payının 241 Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabında eksik yer aldığı görülmüştür.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 241 Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabının niteliğini düzenleyen 181'inci maddesinde; bu

hesabın mal ve hizmet üreten kuruluşlara nakden veya ayni olarak verilen sermaye tutarlarının ve bu sermaye tutarlarının işletilmesinden doğan kar ve zararların, bütçeye iade olunan sermayelerin izlenmesi için kullanılacağı ifade edilmiştir.

Mezkûr Yönetmeliğin “Hesaba ilişkin işlemler” başlıklı 182’nci maddesinde ise mal ve hizmet üreten kuruluşlara gerek nominal sermaye ve gerekse ayni sermaye transferi şeklindeki iştiraklerin gerçeğe uygun değerleri ile bu hesaba kaydedileceği ve sermayesine iştirak edilen mal ve hizmet üreten kuruluşlara nakdi veya ayni sermaye şeklindeki katılımlardan bu hesapta kayıtlı tutarların ilgili mal ve hizmet üreten kuruluşların öz kaynak hesaplarında karşılık olarak yer alan tutarlarla eşit olması gerektiği hüküm altına alınmıştır.

Belediyenin %99,99 oranında ortaklık payına sahip olduğu Kızılcahamam Jeotermal Tur.Sağ.Eğt.İnş.Sey.Tem.San.ve Tic. A.Ş.’nin mali tablolarında 500 Sermaye Hesabının 21.000.000 TL olduğu görülmüştür. Dolayısıyla söz konusu şirkette bulunan ortaklık payını gösteren 241 No.lu Hesapta kayıtlı bulunması gereken tutar 20.999.770 TL’dir. Ancak 2018 yılı bilançosunda 241 No.lu Hesap 18.341.556,35 TL bakiye vermiştir.

Sonuç olarak, 241 Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabı 2.658.213,65 TL tutarında eksik yer aldığından, 2018 yılı Bilançosunda mali duran varlıklar hesabı doğru ve güvenilir bilgi sunmamaktadır.

Kamu idaresi cevabında; muhasebe kayıtlarında 241 Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabında bulunması gereken 2.658.213,65 TL tutarındaki eksikliğe yönelik gerekli çalışmaların yapılarak muhasebe kayıtlarına alındığı ve Mizan Defterinde bilgilerimize sunulduğu ifade edilmiştir.

Sonuç olarak kamu idaresi cevabında bulgu konusu hususa iştirak edilmiş ve gerekli muhasebe kayıtlarının yapıldığı belirtilmiştir. Ancak bahsi geçen düzeltmenin 2018 yılı Bilançosuna etkisi bulunmadığından 241 No.lu Hesabın doğru ve güvenilir bilgi içermediği yönündeki değerlendirmemiz devam etmektedir.

BULGU 7: Haklar Hesabının Kullanılmaması

Bilgisayar ve yazılım programı alımları ve mevcut programların güncellemesi için yapılan harcamaların 260 Haklar Hesabı yerine 630 Giderler Hesabına kaydedilerek doğrudan giderleştirildiği görülmüştür.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği’nin 260 Haklar Hesabının niteliğini

açıklayan 210'uncu maddesinde; bu hesabın bedeli karşılığı edinilen hukuki tasarruflar ile belirli alanlarda tanınan kullanma ve yararlanma gibi hak ve yetkiler dolayısıyla yapılan ve ekonomik değer taşıyan harcamaların izlenmesi için kullanılacağı hüküm altına alınmıştır. Aynı Yönetmeliğin 260 Haklar Hesabının işleyişini açıklayan 211'inci maddesine göre; bütçeye gider kaydıyla edinilen haklar bir taraftan bu hesaba borç, kesintiler ilgili hesaba, ödenecek tutar 103 Verilen Çekler ve Gönderme Emirleri Hesabı veya ilgili diğer hesaplara alacak; diğer taraftan 830 Bütçe Giderleri Hesabına borç, 835 Gider Yansıtma Hesabına alacak kaydedilmelidir.

Mevzuat hükümleri uyarınca, herhangi bir fiziksel varlığı bulunmayan ve kurumun belli bir şekilde yararlandığı veya yararlanmayı beklediği yazılım ve benzeri nitelikteki hak ve yetkilere ilişkin harcamaların 260 Haklar Hesabında takip edilmesi gerekmektedir.

Kurum tarafından, 2018 yılında Belediye hizmetlerinde kullanılmak üzere bilgisayar ve yazılım programları satın alınmış ve program güncellemesi için harcamalar yapılmıştır. Söz konusu programlara ilişkin harcamalar belirli alanlarda kullanma ve yararlanma hak ve yetkisi sağlayan, ekonomik değer taşıyan harcamalardır. Bu bağlamda yapılan 184.244,39 TL tutarında harcamanın 260 Haklar Hesabına kaydedilmesi gerekirken 630 Giderler Hesabına kaydedilmek suretiyle doğrudan giderleştirildiği görülmüştür.

Bu durum 2018 yılı bilançosunda 260 Haklar Hesabının 184.244,39 TL eksik ve 2018 yılı faaliyet sonuçları tablosunda 630 Giderler Hesabının olması gerekenden aynı tutarda fazla görünmesine yol açtığından mali tablolar maddi olmayan duran varlıklara ilişkin doğru ve güvenilir bilgi sunmamaktadır.

Kamu idaresi cevabında; mevzuat hükümlerine göre kayıt işlemlerinin yapılacağı ifade edilmiştir.

Sonuç olarak kamu idaresi cevabında gerekli muhasebe kayıtlarının yapılacağı belirtilmiştir. Ancak 2018 yılında yapılan maddi olmayan duran varlıklara ilişkin harcamaların 260 No.lu Hesapta izlenmemesi neticesinde, 2018 yılı Bilançosu söz konusu hesaba ilişkin doğru ve güvenilir bilgi sunmamaktadır.

BULGU 8: İhale Edilen Bazı Yatırım Harcamalarında Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabının Kullanılmaması

Bazı yapım işlerine ait hakediş ödemelerinin, 258 Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabına

alınmadan doğrudan ilgili duran varlıklar hesabına alınarak muhasebeleştirildiği tespit edilmiştir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 258 Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabının niteliğini tanımlayan 204'üncü maddesinde; yapımı süren maddi duran varlıklar için yapılan her türlü madde ve malzeme ile işçilik ve genel giderlerin; geçici ve kesin kabul usulüne tabi olan hallerde geçici kabulün yapıldığını gösteren tutanağın idarece onaylandığı tarihte, diğer hallerde işin fiilen tamamlandığını gösteren belgenin düzenlendiği tarihte, ilgili maddi duran varlık hesabına aktarılıncaya kadar izlenmesi için kullanılacağı hüküm altına alınmıştır.

Aynı Yönetmeliğin hesabın işleyişini düzenleyen 205'inci maddesinde ise; gerek yılı içerisinde gerekse yıllara sari olarak yapımı süren ve tamamlandığında ilgili maddi duran varlık hesabına aktarılacak tutarların, bir taraftan bu hesaba borç, kesintilerin ilgili hesaplara, ödenecek tutarın 103 Verilen Çekler ve Gönderme Emirleri Hesabı veya ilgili diğer hesaplara alacak; diğer taraftan 830 Bütçe Giderleri Hesabına borç, 835 Gider Yansıtma Hesabına alacak kaydedileceği, tamamlanıp geçici kabulü yapılan işlere ilişkin tutarların ise bu hesaba alacak, ilgili maddi duran varlık hesabına borç kaydedileceği ifade edilmiştir.

Kurum tarafından 2018 yılı içerisinde geçici kabulü yapılmayan 4 farklı yapım işine ait belge ve kayıtlar incelendiğinde, geçici kabul işlemi yapılmaya kadar 258 Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabında izlenmesi gereken 4.853.267,44 TL'nin doğrudan ilgili maddi duran varlık hesabında izlendiği tespit edilmiştir.

Sonuç olarak, 4.853.267,44 TL'lik tutarın 258 Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabında izlenmeyip ilgili maddi duran varlık hesaplarına kaydedilmesi nedeniyle bilançonun hatalı bilgi verdiği değerlendirilmektedir.

Kamu idaresi cevabında; 258 Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabı geçmiş yıllarda düzenli olarak kullanılmakta iken 2018 yılında bulguda tespit edilen kayıtlarda iş yoğunluğu nedeniyle sehven kullanılmadığı ve bundan sonraki işlemlerde dikkat edileceği ifade edilmiştir.

Sonuç olarak kamu idaresi cevabında bulgu konusu tespitinin sehven yapıldığı belirtilmiş ve ilgili hesabın kullanılmasında gerekli dikkatin gösterileceği ifade edilmiştir. Ancak söz konusu muhasebe kayıtlarının yapılmaması sebebiyle 2018 yılı Bilançosunda yer alan 258 No.lu Hesabın hatalı bilgi verdiğine ilişkin değerlendirmemiz devam etmektedir.

BULGU 9: Tahsisli Olarak Kullandırılan ve Tahsisli Kullanılan Taşınmazların Muhasebe Kayıtlarının Yapılmaması

A) Belediye Tarafından Tahsis Edilen Taşınmazların Muhasebe Kayıtlarında İzlenmemesi

Belediyenin diğer kamu kurum ve kuruluşlarına tahsis ettiği taşınmazların, 500 Net Değer Hesabında muhasebeleştirilmediği anlaşılmıştır.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin maddi duran varlıklar hesabına ilişkin işlemleri düzenleyen 187'nci maddesine göre; kamu idaresinin mülkiyetinde olan taşınmazlardan diğer kamu idarelerine tahsis edilenlerin yardımcı hesaplar itibarıyla izleneceği hüküm altına alınmıştır.

Mezkûr Yönetmeliğin 250 Arsa ve Araziler Hesabının işleyişini düzenleyen 189'uncu maddesine göre; tahsise konu edilen arazi ve arsaların tahsis eden kamu idaresince kayıtlı değer üzerinden 250 Arazi ve Arsalar Hesabına alacak, 500 Net Değer Hesabına borç; 252 Binalar Hesabının işleyişini düzenleyen 193'üncü maddesine göre, tahsise konu edilen binaların tahsis eden kamu idaresince kayıtlı değer üzerinden 252 Binalar Hesabına alacak, 500 Net Değer Hesabına borç kaydedileceği ve binaya ilişkin ayrılmış amortisman tutarının 500 Net Değer Hesabına alacak, 257 Birikmiş Amortismanlar Hesabına borç kaydedileceği belirtilmiştir.

Yapılan incelemede, Kurum tarafından çeşitli kurum ve kuruluşlara tahsis edilen ve kayıtlı değeri 1.174.695,15 TL tutarındaki 6 adet taşınmaza ilişkin olarak ilgili maddi duran varlık hesaplarına ve 500.11 Tahsis Edilen Taşınmazlar Hesabına gerekli kayıtların yapılmadığı ve tahsise konu taşınmazlar için amortisman ayrılmadığı görülmüştür.

Sonuç olarak, tahsis edilen taşınmazlara ilişkin muhasebe kayıtlarının yapılmaması nedeniyle 2018 yılı Bilançosunda 500 Net Değer Hesabı 1.174.695,15 TL tutarında hatalı bilgi sunmaktadır.

B) Belediyeye Tahsis Edilen Taşınmazların Muhasebe Kayıtlarının Yapılmaması

Sosyal tesis, park ve çocuk bahçesi, depo olarak kullanmak üzere Belediyeye tahsis edilen toplamda 7 adet taşınmaza ilişkin muhasebe kayıtlarının yapılmadığı görülmüştür.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 250 Arazi ve Arsalar Hesabının işleyişine ilişkin 189'uncu maddesinde; tahsise konu edilen arazi ve arsalar, tahsis edilen kamu

idaresince kayıtlı değeri üzerinden bu hesaba borç, 500 Net Değer Hesabına alacak kaydedileceği; 252 Binalar Hesabının işleyişine ilişkin 193'üncü maddesinde ise; tahsise konu edilen binaların tahsis edilen kamu idaresince bu hesaba borç, 500 Net Değer Hesabına alacak kaydedileceği ve ayrıca, varlığa ilişkin ayrılmış amortisman tutarının 500 Net Değer Hesabına borç, 257 Birikmiş Amortismanlar Hesabına alacak kaydedileceği belirtilmiştir.

Yapılan incelemede, Kuruma sosyal tesis, park ve çocuk bahçesi, depo vb. amaçlarla kullanılmak üzere kayıtlı değeri 577.854,34 TL olan 7 adet taşınmazın tahsis edildiği anlaşılmıştır. Ancak Belediyeye tahsis edilen söz konusu taşınmazlara ilişkin olarak, ilgili maddi duran varlık hesaplarına ve 500.12 Tahsisli Kullanılan Taşınmazlar Hesabına gerekli kayıtların yapılmadığı, amortisman ayrılması gereken tahsise konu edilen taşınmazlar için 257 Birikmiş Amortismanlar Hesabının kullanılmadığı görülmüştür.

Bu durum, 2018 yılı Bilançosunda 500 Net Değer Hesabının 577.854,34 TL eksik gözükmesine sebebiyet vermiştir. Bu nedenle bilanço Belediye tarafından tahsisli kullanılan taşınmazlara ilişkin doğru ve güvenilir bilgi sunmamaktadır.

Kamu idaresi cevabında; Belediyenin tahsis ettiği taşınmazlar ile Belediyeye tahsis edilen taşınmazların muhasebe kayıtlarında yer alınmadığı hususunda tespit edilen bulguya yönelik gerekli çalışmalar yapılarak muhasebe kayıtlarına alındığı ve Mizan Defterinde bilgilerimize sunulduğu ifade edilmiştir.

Sonuç olarak kamu idaresi cevabında bulgu konusu hususa iştirak edilmiş ve gerekli muhasebe kayıtlarının yapıldığı ifade edilmiş olsa da, bahsi geçen düzeltici işlemin 2018 yılı Bilançosuna etkisi bulunmadığından mali tabloların tahsis edilen ve tahsisi yapılan taşınmazlara yönelik olarak doğru ve güvenilir bilgi vermediği yönündeki değerlendirmemiz devam etmektedir.

8. DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER

BULGU 1: Banka Hesabı ile Verilen Çekler ve Gönderme Emirleri Hesabı Arasında Uyumsuzluk Olması

102 Banka Hesabının alacak toplam tutarı ile 103 Verilen Çekler ve Gönderme Emirleri Hesabının borç toplam tutarının birbirine eşit olmadığı görülmüştür.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 102 Banka Hesabının niteliğini düzenleyen 55'inci maddesinde; bu hesabın, kurum adına bankaya yatırılan paralar ve bankaya takas için verilen çeklerden, takas işlemi tamamlananlar ile düzenlenen çek ve gönderme emirlerinden ilgililerine ödendiği veya gönderildiği bildirilen çek ve gönderme emri tutarlarının kaydı için kullanılacağı ifade edilmiştir.

Aynı Yönetmeliğin hesabın işleyişini düzenleyen 57'nci maddesinde ise bankaca kuruma gönderilen banka hesap özet cetvelleri ile ödendiği veya ilgili yerlere gönderildiği bildirilen çek veya gönderme emri tutarlarının bu hesaba alacak, 103 Verilen Çekler ve Gönderme Emirleri Hesabına borç kaydedileceği ve muhasebe birimlerine ait banka hesapları arasındaki para aktarımı için bankaya verilen talimatlardan yerine getirilenlerin bu hesaba alacak, 103 Verilen Çekler ve Gönderme Emirleri Hesabına borç kaydedileceği hüküm altına alınmıştır.

Özetle Kurumun banka hesaplarından çıkış yapabilmesi için ödeme emri belgesi veya çek düzenlemesi gerekir. Dolayısıyla 102 Banka Hesabına alacak kaydı yapıldığında 103 Verilen Çekler ve Gönderme Emirleri Hesabına aynı tutarda borç kaydı yapılacağından, bu işlemler sonucunda 102 Banka Hesabının alacak bakiyesi ile 103 Verilen Çekler ve Gönderme Emirleri Hesabının borç bakiyesinin eşit olması gerekmektedir.

Geçici mizan üzerinde yapılan incelemede 102 No.lu Hesabın alacak toplamının 48.355.857,88 TL, 103 No.lu Hesabın borç toplamının 48.231.075,83 TL olduğu tespit edilmiştir. Aradaki 124.782,05 TL'lik farkın, Kurumun banka hesaplarında bulunan blokeli tutarların 102 Banka Hesabının alt detay kodlarında izlenebilmesi için ilgili banka hesabına alacak kaydı yapıp, 102 Banka Hesabının diğer alt detay kodlarında ayrıca izlenmesinden kaynaklandığı görülmüştür.

Sonuç olarak, Kurum mizanında 103 Verilen Çekler ve Gönderme Emirleri Hesabının borç toplam tutarı 124.782,05 TL kadar eksik görünmektedir.

Kamu idaresi cevabında; banka hesabında bulunan blokedan dolayı açılan 102 Banka Hesabının alt kodu ile ilgili hatalı kaydın düzeltilerek 124.782,05 TL tutarın ilgili hesaba yansıtıldığı ifade edilmiştir.

Sonuç olarak kamu idaresi tarafından bulgu konusu hususun düzeltildiği bildirilmiş olsa da, bahsi geçen düzeltici işlemin 2018 mali tablosuna etkisi bulunmadığından 103 No.lu Hesabın borç toplam tutarının eksik olduğuna ilişkin değerlendirmemiz devam etmektedir.

BULGU 2: Belediyenin Kiraya Verdiği Taşınmazların Kurumun Mali Tablolarında Yer Almaması

Kurum tarafından kiraya verilen gayrimenkullerin 990 Kiraya Verilen Duran Varlıklar Hesabı ve 999 Diğer Nazım Hesaplar Karşılığı Hesabında izlenmediği tespit edilmiştir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 990 Kiraya Verilen Duran Varlıklar Hesabıyla ilgili 475'inci maddesinde; bu hesabın kurumun, bilançolarında kayıtlı duran varlıklardan kiraya verilenlerin izlenmesi için kullanılacağı belirtilmiştir. Aynı Yönetmeliğin hesabın işleyişine ilişkin 476'ncı maddesinde kiraya verilen duran varlıkların, kayıtlı değerleri üzerinden bu hesaba borç, 999 Diğer Nazım Hesaplar Karşılığı Hesabına alacak kaydedileceği ifade edilmiştir.

Yapılan incelemelerde, Kurum tarafından 2018 yılında kiraya verilen ve/veya kira süresi devam eden yaklaşık 221 gayrimenkul olmasına rağmen bunların toplam kayıtlı değeri üzerinden 990 ve 999 No.lu Hesaplarda muhasebeleştirilmediği görülmüştür.

Kurum mali tablolarında 990 Kiraya Verilen Duran Varlıklar Hesabı ve 999 Diğer Nazım Hesaplar Karşılığı Hesabı yer almadığından mali tablolar kiraya verilen taşınmazlara ilişkin tam ve güvenilir bilgi sunmamaktadır.

Kamu idaresi cevabında; mevzuat hükümlerine göre kayıt işlemlerinin yapılacağı ifade edilmiştir.

Sonuç olarak kamu idaresi cevabında bulgu konusu hususun düzeltileceğini belirtmiş olsa da denetim görüşü verilen 2018 yılı mali tablolarında 990 ve 999 No.lu Hesapların yer almaması nedeniyle mali tabloların tam ve güvenilir bilgi sunmadığına ilişkin değerlendirmemiz devam etmektedir.

BULGU 3: Gelecek Dönem Kira Gelirlerinin Kurum Mali Tablolarında Yer Almaması

Kurumun mülkiyetinde olup bir yıldan fazla süreyle kiraya verilen taşınmazlara ait gelecek dönem kira gelirlerinin muhasebeleştirilmediği tespit edilmiştir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'ne göre; Kurum açısından gelecekte doğması muhtemel hak ve yükümlülüklerin nazım hesaplar aracılığıyla izlenmesi gerekmektedir.

Maliye Bakanlığı Muhasebat Genel Müdürlüğünün mahalli idarelere de dağıtımı yapılan 26.11.2014 tarih ve 13278 sayılı genel yazılarında; taşınmazlardan kiraya verilenler için 990 No.lu Hesabın, bu taşınmazlardan elde edilecek toplam kira gelirleri ile irtifak hakkı gelirlerinin yıllar itibarıyla izlenebilmesi amacıyla 993 Maddi Duran Varlıkların Kira ve İrtifak Hakkı Gelirleri Hesabının ihdas edildiği belirtilmiştir. Her ne kadar Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nde yer verilmemiş olsa da 2018 yılı Mahalli İdareler Detaylı Hesap Planında 993 Maddi Duran Varlıkların Kira ve İrtifak Hakkı Gelirleri Hesabı, hesap kodları arasında sayılmıştır.

Kurumun mülkiyetinde olup kiraya verilen taşınmazlardan elde edilecek kira gelirlerinin yıllar itibarıyla izlenmesi amacıyla 993 Maddi Duran Varlıkların Kira ve İrtifak Hakkı Gelirleri Hesabına kaydedilmesi hem Yönetmeliğin hem de Muhasebat Genel Müdürlüğünün yazıları gereğidir. Ancak yapılan incelemelerde; Kurumun bir yıldan fazla süreyle kiraya verdiği taşınmazları olmasına rağmen, bu taşınmazlardan elde edilecek kira gelirlerinin 993 No.lu Hesapta izlenmediği görülmüştür.

Bu itibarla; Kurumun bilançolarında kayıtlı duran varlıklardan elde edilecek toplam kira gelirlerinin yıllar itibarıyla izlenebilmesi için 993 Maddi Duran Varlıkların Kira ve İrtifak Hakkı Gelirleri Hesabının ve 999 Diğer Nazım Hesaplar Karşılığı Hesabının kullanılması gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; mevzuat hükümlerine göre kayıt işlemlerinin yapılacağı ifade edilmiştir.

Sonuç olarak kamu idaresi cevabında bulgu konusu hususun düzeltileceğini belirtmiş olsa da denetim görüşü verilen 2018 yılı mali tablolarında 993 ve 999 No.lu Hesapların yer almaması nedeniyle mali tabloların tam ve güvenilir bilgi sunmadığına ilişkin değerlendirmemiz devam etmektedir.

BULGU 4: Verilen Teminat Mektuplarının Muhasebe Kaydının Yapılmaması

Kurum tarafından kamulaştırma, sermaye ortaklık payı ve genel cari harcamalarda kullanılmak üzere alınan krediler için karşı tarafa teminat mektubu verildiği; ancak verilen bu teminat mektubunun mali tablolarında yer almadığı tespit edilmiştir.

Muhasebe Yönetmelikleri gereğince, varlık, kaynak, gelir ve gider hesaplarında izlenmeyen ve muhasebenin sadece bilgi verme görevi yüklediği işlemler ile kamu idarelerinin

muhasebe disiplini altında toplanması istenen işlemler ve gelecekte doğması muhtemel hak ve yükümlülükler ile kamu idarelerinin her türlü garanti ve taahhütleri nazım hesaplarda takip edilmelidir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 444'üncü maddesinde; 914 Verilen Teminat Mektupları Hesabının; kurumlarca, bir işin yapılmasının üstlenilmesi veya bir sözleşmenin ya da diğer işlemlerin karşılığı olarak diğer kurumları veya kişilere verilen teminat mektuplarının izlenmesi için kullanılacağı belirtilmiştir. Aynı Yönetmeliğin hesabın işleyişine ilişkin 445'inci maddesinde ise; kurumlarca, bir işin yapılmasının üstlenilmesi veya bir sözleşmenin ya da diğer işlemlerin karşılığı olarak diğer kurumlara veya kişilere verilen teminat mektuplarının bu hesaba borç, 915 Verilen Teminat Mektupları Karşılığı Hesabına alacak kaydedileceği belirtilmiştir.

Yapılan incelemelerde; Kurum tarafından Türkiye Halk Bankası A.Ş. Kızılcasamam Şube Müdürlüğü'ne, 1.250.000,00 TL kredi ve bu krediye vade sonuna kadar tahakkuk edecek faiz ve diğer giderler için İller Bankası A.Ş. tarafından taahhüt edilen 28.02.2017 tarihli ve 213283 No.lu 1.450.924,63 TL'lik teminat mektubu verildiği; ancak söz konusu teminat mektubunun Kurumun mali tablolarında yer almadığı tespit edilmiştir. Hâlbuki yukarıda yer verilen mevzuat hükümleri çerçevesinde, bir sözleşmenin karşılığı olarak diğer kurumlara verilen teminat mektuplarının izlenmesi için 914 Verilen Teminat Mektupları Hesabının ve 915 Verilen Teminat Mektupları Karşılığı Hesabının kullanılması gerekmektedir.

Bu itibarla, Kurum mali tablolarında 914 ve 915 No.lu hesaplar 1.450.924,63 TL eksik görünmektedir.

Kamu idaresi cevabında; bulgu doğrultusunda verilen teminat mektuplarının muhasebe kaydının 2018 yılı içerisinde uygulamaya başlanıldığı ve söz konusu 28.02.2017 tarih ve 213283 No.lu teminat mektubunun vade süresi sona erdiği için İLBANK A.Ş.'ye iade edildiği ifade edilmiştir.

Sonuç olarak kamu idaresi cevabında bulgu konusu hususun düzeltileceğini belirtmiş olsa da denetim görüşü verilen 2018 yılı mali tablolarında 914 ve 915 No.lu Hesapların eksik görüldüğüne ilişkin değerlendirmemiz devam etmektedir.

BULGU 5: Kredi Kartı ile Yapılan Tahsilatların Mevzuatta Belirtilen Süre İçerisinde Banka Hesaplarına Aktarılmaması

Ziraat Bankası ve Vakıfbank pos cihazları ile yapılan kredi kartı tahsilatlarının 20 gün içerisinde Kurum banka hesaplarına aktarılmadığı görülmüştür.

Kamu Haznedarlığı Yönetmeliği'nin 5'inci maddesine göre; gerçekleştirilen tahsilat tutarlarının, özel kanunların verdiği yetki kapsamında yapılan düzenlemelerde yer alan hükümler saklı kalmak kaydıyla takip eden işgünü içinde; yurtiçinde yerleşik bankalar aracılığıyla kredi kartları ile yapılan tahsilatın ise azami 20 gün içerisinde ilgili kurumun kamu sermayeli bankadaki hesabına aktarılmasının zorunlu olduğu belirtilmiştir.

Yapılan incelemede kredi kartlarıyla yapılan tahsilatların mevzuat ile belirlenen azami süreler içerisinde Kurumun banka hesaplarına aktarılmadığı görülmüştür. Belediyenin Ziraat Bankası ile yaptığı protokole göre pos cihazı ile yapılan tahsilatlar 45, Vakıfbank ile yapılan protokole göre 35 gün içerisinde Kurum hesaplarına aktarım yapılmaktadır. Mevcut uygulama ile Belediye söz konusu tahsilatlara ilişkin nakdini en az 15 gün değerlendirememekte ve elde edeceği gelirden mahrum kalmaktadır.

Bu itibarla, Belediyenin izleyen dönemde bankalarla yapacağı protokollerde, kredi kartı tahsilatlarının Kuruma ait banka hesaplarına aktarılacağı süreyi belirlerken mevzuatta belirtilen azami süreleri aşmaması gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; Ziraat Bankası ve Vakıfbank pos cihazları dışında bir başka Banka ile azami 20 günlük süre dikkate alınarak sözleşme imzalanarak tahsilatların mevzuatta belirtilen süre içerisinde Kurum hesaplarına aktarımının sağlandığı ifade edilmiştir.

Sonuç olarak kamu idaresi cevabında bulguya iştirak edilerek, bulgu konusu hususun düzeltileceği belirtilmiştir. Bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 6: Hacedilemeyen Gelirlerin Ayrı Banka Hesaplarında İzlenmemesi

Belediyenin hacedilemeyen gelirlerini teşkil eden vergi, resim ve harçların tahsil edildiği banka hesabında, haczi kabil diğer para, alacak ve gelirlerin de bulunduğu, hacedilemeyen gelirlerin ayrı banka hesaplarında izlenmediği görülmüştür.

2004 sayılı İcra ve İflas Kanunu'nun "Haczi caiz olmayan mallar ve haklar" başlıklı

82'nci maddesinde; özel kanunlarında haczi caiz olmadığı gösterilen malların haczedilemeyeceği belirtilmiştir.

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun "Belediyenin yetki ve imtiyazları" başlıklı 15'inci maddesinde; belediyenin proje karşılığı borçlanma yoluyla elde ettiği gelirlerin, şartlı bağışlar ve kamu hizmetlerinde fiilen kullanılan mallar ile belediye tarafından tahsil edilen vergi, resim ve harç gelirlerinin haczedilemeyeceği belirtilmiştir.

Ayrıca 5779 sayılı İl Özel İdarelerine ve Belediyelere Genel Bütçe Vergi Gelirlerinden Pay Verilmesi Hakkında Kanun'un 7'nci maddesinde; belediyelere, genel bütçe vergi gelirleri tahsilatından ayrılacak paylar ile diğer kanunlarda verilmesi öngörülen payların vergi hükmünde olduğu düzenlenmiştir. Dolayısıyla genel bütçe vergi gelirlerinden aktarılan paylar da Kanun ile vergi hükmünde kabul edildiğinden haczedilmesi mümkün değildir.

Yapılan incelemede Kurumun vergi, resim ve harç gelirlerinin tahsil edildiği TR 69 0001 0000 1241 3926 08 5001 numaralı banka hesabında haczi kabil diğer para, alacak ve gelirleri de bulunduğu görülmüştür. Belediyenin haczedilemeyen gelirlerini haczedilebilir gelirlerle ortak bir hesapta birleştirmesi, bu hesaptaki paraların haczedilemeyen vergi, resim ve harçların belirlenmesini imkansız kılmaktadır.

Yargıtay 12. Hukuk Dairesi 20.03.2012 tarih ve E.2011/22082 K.2012/8629 sayılı kararında da "*...borçlu belediyece haczi kabil olmayan paralar ile haczi mümkün olan paraların aynı hesapta toplanması ve birbirine karıştırılması, haczedilmezlik hakkından feragat olarak kabul edilmelidir.*" denilmektedir.

Anılan yargı kararı gereğince haczi kabil olmayan paralar ile haczi mümkün olan paraların aynı hesapta toplanması dolayısıyla havuz hesabı oluşturulması, belediye gelirlerinin haczedilmezlik güvencesinin kaybetmesine neden olacaktır.

İlgili mevzuat ve konuya ilişkin yargı kararı çerçevesinde, İdarenin haczedilebilir gelirleri ile haczedilemeyen gelirlerinin birbirine karıştırılmaması için söz konusu gelirlerin ayrı banka hesaplarında tutulması gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; haczedilebilir gelirler ile haczedilemeyen gelirlerin birbirine karıştırılmaması için ayrı banka hesabı açılacağı, ilgili mevzuat ve konuya ilişkin yargı kararına riayet edileceği ifade edilmiştir.

Sonuç olarak kamu idaresi cevabında bulguya iştirak edilerek, bulgu konusu hususun

düzeltileceği belirtilmiştir. Bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 7: Belediye Başkanına Bankalara Ödeme Talimatı Gönderme Yetkisi Verilmesi

Belediyenin banka hesaplarına ödeme talimatı gönderme yetkisinin muhasebe yetkilisinin yanı sıra Belediye Başkanına da verildiği görülmüştür.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 61'inci maddesine göre gelirlerin ve alacakların tahsili, giderlerin hak sahiplerine ödenmesi, para ve parayla ifade edilebilen değerler ile emanetlerin alınması, saklanması, ilgililere verilmesi, gönderilmesi ve diğer tüm mali işlemlerin kayıtlarının yapılması ve raporlanması yetkisi muhasebe yetkilisine verilmiştir.

Muhasebe Yetkilisi Adaylarının Eğitimi, Sertifika Verilmesi ile Muhasebe Yetkililerinin Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmeliğin "Muhasebe yetkilisinin görev ve yetkileri" başlıklı 23'üncü maddesinde; giderleri ve borçları hak sahiplerine ödemek, para ve parayla ifade edilebilen değerler ile emanetleri almak, saklamak ve ilgililere vermek veya göndermek muhasebe yetkilisinin görev ve yetkileri arasında sayılmıştır.

Aynı Yönetmeliğin "Yetkisiz tahsil ve ödeme yapılamayacağı ve birleşemeyecek görevler" başlıklı 25'inci maddesinde ise; kanunların öngördüğü şekilde yetkili kılınmamış hiçbir gerçek veya tüzel kişinin kamu adına tahsilat ve ödeme yapamayacağı gibi muhasebe hizmeti de veremeyeceği, usulüne göre atanmadığı halde muhasebe hizmetlerinden bir kısmını veya tamamını yapanlar ile yapılması konusunda emir veren yöneticiler hakkında, Sayıştay tarafından belirlenecek mali sorumlulukları saklı kalmak üzere, adli ve idari yönden de ayrıca işlem yapılacağı belirtilmiştir.

Yapılan incelemede Kurumun Vakıfbank, Halkbank ve Ziraat Bankasında bulunan mevduat hesaplarına ilişkin ödeme talimatı gönderme yetkisinin, muhasebe yetkilisinin yanı sıra Belediye Başkanı tarafından da kullanıldığı görülmüştür.

Yukarıda açıklandığı üzere, Kurumun banka hesaplarından tek başına sorumlu olan muhasebe yetkilisi dışında Belediye Başkanınca banka hesaplarına ödeme talimatı gönderme yetkisinin kullanılması anılan mevzuat hükümlerine aykırıdır.

Kamu idaresi cevabında; mevzuat hükümlerine göre hareket edileceği ifade edilmiştir.

Sonuç olarak kamu idaresi cevabında bulguya iştirak edilerek, bulgu konusu hususun düzeltileceği belirtilmiştir. Bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 8: Kiraya Verilen Taşınmazların Kira Süresi Sonunda Yeniden İhale Edilmeksizin Aynı Kişilerce Kullanılmaya Devam Edilmesi

Kiraya verilen bir kısım taşınmazın kira süresi sona erdiği halde 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu hükümleri gereği yeniden ihaleye çıkılmadığı, kira sözleşmelerinin sürelerinin sürekli uzatılarak taşınmazların aynı kişiler tarafından kullanılmaya devam edildiği tespit edilmiştir.

2886 sayılı Kanun'un "Kapsam" başlıklı 1'inci maddesi ile belediye mülkiyetindeki taşınmazların ancak bu Kanun hükümlerine göre kiraya verilebileceği, "Kiralarda sözleşme süresi" başlıklı 64'üncü maddesi ile belirli istisnalar haricinde, kiraya verilecek taşınmazların kira süresinin on yıldan çok olamayacağı hüküm altına alınmıştır.

Mezkûr Kanun'un "Ecrimisil ve tahliye" başlıklı 75'inci maddesinde; kamu idarelerine ait taşınmazlara ait kira sözleşmelerinin bitim tarihinden itibaren, işgalin devam etmesi halinde, işgal edilen taşınmaz malın idarenin talebi üzerine bulunduğu yer mülkiye amirince en geç 15 gün içinde tahliye ettirilerek, idareye teslim edileceği ve kira sözleşmesi bitim tarihi ile tahliye tarihi arasında ecrimisil alınacağı hüküm altına alınmıştır.

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 15'inci maddesinde; 2886 sayılı Kanun'un 75'inci maddesi hükümlerinin belediye taşınmazları hakkında da uygulanacağı ifade edilmiştir.

Nitekim Sayıştay Genel Kurulu, 21.1.1993 tarih ve 4761/1 sayılı kararında; genel ve katma bütçeli idareler, özel idare ve belediyeler ile bunlara bağlı döner sermayeli kuruluşlar tarafından 2886 sayılı Kanun'a göre kiraya verilen gayrimenkullere ait kira sözleşmelerinin yenilenmesi veya sona erdirilmesi konularında 2886 sayılı Kanun hükümlerinin uygulanması gerektiğini belirtmiştir.

Bu itibarla, Kurum mülkiyetindeki taşınmaz malları kiraya verme işleri 2886 sayılı Kanun'daki ihale usullerine göre yapılmalı ve sözleşme süresinin bitiminde aynı taşınmaz malın kiraya verilebilmesi için yeniden ihaleye çıkılmalıdır. Kira süresi sonunda işgal devam ederse, sözleşmede aksine hüküm yoksa ecrimisil alınmalı; işgalin devam etmesi durumunda taşınmazın tahliyesi için ilgili mülki amire talepte bulunulmalıdır.

Yapılan incelemede, mülkiyeti Belediyeye ait olup kiraya verilmiş olan 144 adet

taşınmazın kira süresi sonunda yeniden ihaleye çıkılarak kiraya verilmesi gerektiği halde, ihale yapılmaksızın kira sürelerinin uzun yıllardır sürekli bir şekilde uzatıldığı ve aynı kişilerce kullanılmaya devam edildiği tespit edilmiştir.

Sonuç itibariyle, Belediye mülkiyetindeki taşınmazların ancak mevzuatta yer alan esaslar ve süreler dâhilinde ihale yapılmak suretiyle kiraya verilmesi ve kira süresi biten taşınmazlarla ilgili gerekli işlemlerin mevzuatta öngörülen şekilde yapılması gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; bulgu doğrultusunda gerekli işlemler yapılacağı ve yapılan tenkit ve tavsiyelere uyulacağı ifade edilmiştir.

Sonuç olarak bulguda belirtilen hususun kamu idaresi tarafından dikkate alınacağı bildirilmiştir. Bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 9: 2886 Sayılı Kanun’a Göre Kiraya Verilmesi Gereken Taşınmazların İşgaliye Karşılığında Kullanılması

Bağımsız kullanıma müsait dükkân, depo ve işyeri niteliğindeki bir kısım taşınmazın 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu kapsamında kiralanması yerine işgaliye alınmak suretiyle kullanıldığı görülmüştür.

2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu’nun işgal harcının konusunu düzenleyen 52’nci maddesinde, sayılan yerlerden herhangi birinin satış yapmak veya sair maksatlarla ve yetkili mercilerden usulüne uygun izin alınarak geçici olarak işgal edilmesinin işgal harcına tabi olacağı hüküm altına alınmıştır. Söz konusu maddede geçici olarak işgal edilip işgal harcına tabi olan yerler;

- Pazar veya panayır kurulan yerlerin, meydanların, mezat yerlerinin her türlü mal ve hayvan satıcıları tarafından işgali,
- Yol, meydan, pazar, iskele, köprü gibi umuma ait yerlerden bir kısmının herhangi bir maksat için işgali,
- Motorlu kara taşıtlarının park etmeleri için il trafik komisyonlarının olumlu görüşü alınarak belediyelerce şehir merkezlerinde tesis edilen ve işletilen mahallerin çalışma saatleri içinde, taşıtlar tarafından işgali,

olarak sayılmıştır.

2886 sayılı Kanun’un “Kapsam” başlıklı 1’inci maddesi ile belediye mülkiyetindeki

taşınmazların ancak bu Kanun hükümlerine göre kiraya verilebileceği, “Kiralarda sözleşme süresi” başlıklı 64’üncü maddesi ile belirli istisnalar haricinde, kiraya verilecek taşınmazların kira süresinin on yıldan çok olamayacağı hüküm altına alınmıştır.

Mevzuat hükümlerinden anlaşılacağı üzere, işgal harcı ancak Kanun’da sayılan yerlerin geçici olarak işgal edilmesi durumunda alınacaktır. Öte yandan, belediyelerin mülkiyetindeki taşınmaz malların kiraya verme işinin 2886 sayılı Kanun’da belirtilen ihale usullerine göre yapılması gerekmektedir.

Yapılan incelemede, yukarıda sayılan işgal harcına tabi yerlerden olmayan bağımsız kullanıma müsait dükkân, depo ve işyeri niteliğindeki bir kısım taşınmazın uzun yıllardır işgaliye alınmak suretiyle kullandırıldığı görülmüştür. İşgaliye bedelinin ise her yıl encümen kararıyla yeniden değerlendirilme oranında arttırılmak suretiyle belirlendiği anlaşılmıştır.

Sonuç olarak, mevzuatta sayılan işgal harcına tabi yerlerden olmayıp işgaliye karşılığı ihalesiz kiraya verilen taşınmazların kamu kaynaklarının etkili, ekonomik ve verimli kullanılması için 2886 sayılı Kanun’a göre ihale yoluyla kiralanması gerektiği değerlendirilmektedir.

Kamu idaresi cevabında; Kurum tarafından gerekli çalışmaların yapılacağı belirtilmiştir.

Sonuç olarak bulguda belirtilen hususa ilişkin gerekli çalışmaların yapılacağı bildirilmiştir. Bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 10: Kurum Alacaklarının Tahsiline Yönelik İcra Takibinde Bulunulmaması

Tahakkuk eden ancak tahsil edilmeyen Kurum alacaklarına ilişkin icra takibi başlatılmadığı görülmüştür.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu’nun “Gelirlerin toplanması sorumluluğu” başlıklı 38’inci maddesinde; kamu gelirlerinin tarh, tahakkuk, tahsiliyle yetkili ve görevli olanların, ilgili kanunlarda öngörülen tarh, tahakkuk ve tahsil işlemlerinin zamanında ve eksiksiz olarak yapılmasından sorumlu olduğu belirtilmiştir.

Aynı Kanun’un “Mali hizmetler birimi” başlıklı 60’ıncı maddesinin (e) bendinde de; ilgili mevzuatı çerçevesinde idare gelirlerini tahakkuk ettirmek, gelir ve alacaklarının takip ve

tahsil işlemlerini yürütmek mali hizmetler biriminin görevleri arasında sayılmıştır.

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun "Belediye başkanının görev ve yetkileri" başlıklı 38'inci maddesinin (f) bendinde; belediye başkanı belediyenin gelir ve alacaklarını takip ve tahsil etmekle görevli ve yetkili kılınmıştır. Yukarıda ifade edilen mevzuat hükümleri uyarınca, kamu görevlilerinin amme alacaklarını takip ve tahsil etmekle ilgili sorumlulukları vardır.

6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun'un "Tahsil zamanaşımı" başlıklı 102'nci maddesinde; amme alacağının, vadesinin rastladığı takvim yılını takip eden takvim yılı başından itibaren 5 yıl içinde tahsil edilmezse zamanaşımına uğrayacağı hüküm altına alınmıştır.

Aynı Kanun'un "Ödeme emri" başlıklı 55'inci maddesinde; amme alacağını vadesinde ödemeyenlere 15 gün içinde borçlarını ödemeleri veya mal bildiriminde bulunmaları lüzumunun bir ödeme emri ile tebliğ olunacağı ve ödeme emri tebliğinin taşınması gereken şartlar belirtilmiş olup "Zamanaşımının kesilmesi" başlıklı 103'üncü maddesinde; ödeme emri tebliğinin zamanaşımını keseceği ifade edilmiştir.

Yine aynı Kanun'un "Tebliğler ve müddetlerin hesaplanması" başlıklı 8'inci maddesinde; aksine bir hüküm bulunmadıkça bu Kanunda yazılı sürelerin hesaplanmasında ve tebliğlerin yapılmasında Vergi Usul Kanunu hükümlerinin uygulanacağı hükme bağlanmıştır.

213 sayılı Vergi Usul Kanunu'nun "Tebliğ esasları" başlıklı 93'üncü maddesinde adresleri bilinmeyenlere ilan yolu ile tebliğ yapılacağı ifade edilmiştir. Ayrıca anılan Kanun'un tebliğ ilanla yapılacağı halleri düzenleyen 103'üncü maddesinde belirtildiği üzere; muhatabın bilinen adresi yoksa, bilinen işyeri adresinde tebliğ yapılamaması halinde muhatabın adres kayıt sisteminde kayıtlı bir adresi bulunmazsa, yabancı memleketlerde bulunanlara tebliğ yapılmasına imkân bulunmazsa ve başkaca nedenlerden dolayı tebliğ yapılmasına imkân bulunmazsa tebliğ ilan yoluyla yapılacaktır.

Yukarıdaki mevzuat hükümlerinden anlaşılacağı üzere; ilgili birimler tarafından amme alacağını vadesinde ödemeyenlere 6183 sayılı Kanun hükümlerine göre ödeme emri gönderilmelidir. Ancak 213 sayılı Kanunun 103'üncü maddesinde belirtilen şartların mevcut olması durumunda ilanen tebliğ yapılmalıdır. Tebliğ yapıldıktan sonra ise alacağın tahsili için 6183 sayılı Kanun hükümlerine göre hareket edilmelidir. Aksi halde amme alacağının tahsil zamanaşımına uğraması söz konusu olacağından yukarıda belirtilen Kanun hükümleri uyarınca kamu görevlilerinin sorumluluğu doğacaktır.

Yapılan incelemelerde, ayrıntısı aşağıda yer verilen tablodan görüleceği üzere, 2013 yılında tahakkuk etmiş olan arsa, arazi, bina ve çevre temizlik vergileri ile bina, arsa ve arazi kültür paylarının zamanında tahsil edilmemesi neticesinde 31.12.2018 tarihi itibarıyla toplamda 100.938,45 TL'lik kurum gelirinin tahsil zamanaşımına uğratıldığı görülmüştür. Kurumun söz konusu alacaklar için ödeme emri göndermediği gibi icra işlemlerinin başlaması için haciz varakası düzenlemediği görülmüştür. Ayrıca ödeme emri gönderdiği halde tebliğ edilemeyen alacaklar için ilan tebliğ yoluna da başvurmadığı tespit edilmiştir.

Tablo 8: 2013 Yılında Tahakkuk Eden Amme Alacaklarından Tahsil Edilmeyenler

Gelir Adı	Tahakkuk Yılı	Tahakkuk Tutarı (TL) (A)	Gecikme Zammı (TL) (B)	Tahsilat Tutarı (TL) (C)	Toplam Tutar (TL) (D)=A+B-C	Tahsil Zamanaşımına Uğrayan Tutar (TL)
Emlak Vergisi	2013	45.783,00	44.113,45	33,42	89.863,03	89.863,03
Çevre ve Temizlik Vergisi	2013	6.256,98	4.831,94	13,50	11.075,42	11.075,42
Genel Toplam		52.039,58	48.945,39	46,92	100.938,45	100.938,45

Kamu gelirlerinin tarh, tahakkuk, tahsiliyle yetkili ve görevli olanların; Belediyenin alacaklarını takip ve tahsil etmek için gereken işlemleri zamanında yapmaları ve gerekli tedbirleri almaları, kamu kaynakların etkili, ekonomik, verimli ve hukuka uygun olarak elde edilmesinden muhasebeleştirilmesinden, raporlanmasından ve kötüye kullanılmaması için gerekli önlemlerin alınmasından sorumlu oldukları, bununla birlikte yetkili kılınmış mercilere hesap verilebilirliği sağlamaları gerekmektedir.

Bu nedenle, Kurumun tahakkuk ettiği halde tahsil edilemeyen alacaklar için ödeme emri düzenlemesi ve daha sonra haciz varakası düzenleyerek İcra Müdürlüğüne göndermesi ve ayrıca mükelleflere ödeme emri tebliğ edilememesi durumunda ise 213 sayılı Kanun'un 103'üncü maddesi gereği ilan tebliğ yoluna başvurulması gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; bu maddede belirtilen bulgularla ilgili olarak 06.07.2018 tarih ve ekte bulunan makbuz suretleri ile kısmi tahsilat yapılmış olduğu ve bu maddede belirtilen amme alacaklarının zaman aşımı durumunun ortadan kalkacağı düşünülüyor ifade edilmiştir. Ayrıca bundan sonra yine bu maddede belirtilen ödeme emri, icra işlemleri ve haciz varakası işlemlerinin titizlikle uygulanacağı ve yapılan tenkit ve tavsiyelere uyulacağı belirtilmiştir.

Sonuç olarak kamu idaresi cevabında, bu maddede belirtilen bulgularla ilgili olarak ekte bulunan makbuz suretleri ile kısmi tahsilat yapılmış olduğu ve bu maddede belirtilen amme alacaklarının zaman aşımı durumunun ortadan kalkacağına düşünülmesi ifade edilmiştir. Cevaba ekli makbuzlar incelendiğinde, kamu idaresinin vergi alacağını zamanaşımına uğratmamak maksadıyla mükellefler adına sembolik tutarlarda ödeme yaptığı anlaşılmaktadır. Ancak kamu idaresince yapılan bu ödemeler, verginin zamanaşımına uğramasını engellemektedir. Şöyle ki, tahsil zamanaşımını kesen nedenlerden birisi ödemedir. Ödeme, vergi borcunun mükellef tarafından kanunlara uygun şekilde yerine getirilmesi olarak tanımlanmaktadır. Vergi daireleri ve vergi tahsil etme yetkisi olan diğer idareler (örneğin;belediyeler) zamanaşımına uğrama riski bulunan vergiler ve diğer gelirler için genellikle zamanaşımı süresinin son günlerinde mükellef adına cüz’i miktarlarda ödeme yaparak zamanaşımı kesme yoluna başvurmaktadır. Ancak Danıştay 3. Dairesi, 25.09.2012 tarih ve E. 2010/4340, K. 2012/3047 sayılı kararı ile zamanaşımı süresinin dolmasından önce yapılan cüz’i tutardaki ödemelerin mükellefler tarafından yapıldığının kabulünün ticari icaplara uygun düşmediği, söz konusu ödeme nedeniyle tahsil zamanaşımı süresinin kesildiğinden bahsedilmesine olanak bulunmadığı şeklinde karar vermiştir.

Bu nedenle kamu idaresinin, cevabında da belirttiği üzere, tahakkuk ettiği halde tahsil edilemeyen alacaklar için ödeme emri düzenlemesi ve daha sonra haciz varakası düzenleyerek İcra Müdürlüğüne göndermesi ve ayrıca mükelleflere ödeme emri tebliğ edilememesi durumunda ise 213 sayılı Kanun’un 103’üncü maddesi gereği ilan tebliğ yoluna başvurusu gerekmektedir.

BULGU 11: Belediye Sınırları İçindeki Bazı İşletmelerin, İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatı Olmadan Faaliyette Bulunması

Belediye sınırları içerisinde işyeri açma ve çalışma ruhsatı olmaksızın faaliyet yürüten işletmelerin bulunduğu tespit edilmiştir.

2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu’nun “İşyeri Açma İzni Harcı” başlıklı 81’inci maddesinde; belediye sınırları veya mücavir alanlar içinde bir işyerinin açılmasının işyeri açma izni harcına tabi olduğu belirtilmektedir.

10.08.2005 tarih ve 25902 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmeliğe göre; belediye sınırları ve mücavir alanlar içinde bu Yönetmelik kapsamındaki işyerlerinin açılıp faaliyet göstermesi için ilgili belediyeden alınmış

işyeri açma ve çalışma ruhsatının olması gerekmektedir.

Konuya ilişkin olarak yapılan incelemelerde;

- Zabıta Müdürlüğünden alınan verilere göre, Kurumun yetki ve görev sınırları içinde 426 adet işyeri açma ve çalışma ruhsatı verildiği ve bu işyerlerinden işyeri açma ve çalışma ruhsatı harcı tahsil edildiği (İlgili meslek odaları veya kamu kurumlarından iş yeri açma ve çalışma izni alacaklar hariç),
- Mali Hizmetler Müdürlüğü Çevre Temizlik Servisinden alınan verilere göre, denetim tarihimiz itibariyle Çevre Temizlik Vergisi mükellefi sayısının 820 aktif ve 352 pasif olmak üzere toplam 1172 olduğu,

görülmüştür.

Bu verilerden hareketle, Belediye sınırlarında aktif olarak faaliyet gösteren ve işyeri açma ve çalışma ruhsatı almak zorunda olan 820 adet işyerinin olduğu, bunlardan sadece 426 adedine denetim tarihimiz itibariyle ruhsat verildiği, bu durumda 394 adet işyerinin ruhsatsız olarak faaliyet gösterdiği değerlendirilmektedir.

Yukarıda anılan mevzuat hükümleri ve açıklamalar doğrultusunda, işyeri açma ve çalışma ruhsat harcı gelirinden mahrum kalınmaması için; işyeri açma ve çalışma ruhsatı olmayan işyerlerinin denetimi yapılarak ilgili mevzuat hükümleri gereği işlem tesis edilmesi gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; söz konusu bulgudaki uyuşmazlığın nedeninin çevre temizlik vergisi mükellefi olup mevzuat gereğince işyeri açma ve çalıştırma ruhsatını Belediyeden almayan noterler, avukatlık büroları, dersaneler, sürücü kursları, eczaneler, mali müşavirlik büroları, gözlükçüler, dernekler, birinci sınıf işyerleri, akaryakıt istasyonları ve boş bulunan dükkanlardan kaynaklandığı ve yapılan değerlendirmeler doğrultusunda gerekli kontrollerin yapılacağı ifade edilmiştir.

Sonuç olarak kamu idaresi cevabında, söz konusu bulgudaki uyuşmazlığın nedeninin çevre temizlik vergisi mükellefi olup mevzuat gereğince işyeri açma ve çalıştırma ruhsatını Belediyeden almayan işyerlerinden kaynaklandığı ifade edilmiştir. Ancak bulguda da değinildiği üzere, Kurumun yetki ve görev sınırları içinde olup da işyeri açma ve çalışma ruhsatına tabi ve dolayısıyla işyeri açma ve çalışma ruhsatı harcı tahsil edilmesi gereken işyeri sayısının tespiti sırasında, kurum cevabında belirtilen ilgili meslek odaları veya kamu

kurumlarından işyeri açma ve çalışma izni alacaklar hariç tutulmuştur. Bunun yanında denetimlerimiz sırasında bulgu konusu husus kamu idaresiyle paylaşılmış ve Belediye Zabıta Müdürlüğü tarafından gerekli çalışmalar yapılmış, ruhsatsız olarak faaliyet gösteren bazı işyerlerine ruhsat verilerek işyeri açma ve çalışma ruhsatı harcı tahsilatları yapılmıştır.

Bu nedenle işyeri açma ve çalışma ruhsat harcı gelirinden mahrum kalınmaması için işyeri açma ve çalışma ruhsatı olmayan işyerlerinin denetimi yapılarak ilgili mevzuat hükümleri gereği işlem tesis edilmesi gerekmektedir.

BULGU 12: Ankara Büyükşehir Belediyesi Tarafından Aktarılması Gereken Otopark Geliri Paylarına İlişkin Takibin Yapılmaması

Kurumun 2018 yılına ilişkin gelirleri arasında Ankara Büyükşehir Belediyesince aktarılması gereken otopark geliri payının yer almadığı tespit edilmiştir.

5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu'nun 7'nci maddesinin (f) bendi uyarınca; karayolu, yol, cadde, sokak, meydan ve benzeri yerler üzerinde araç park yerlerini tespit etmek ve işletmek, işlettirmek veya kiraya vermek büyükşehir belediyelerinin yetkileri arasındadır.

5216 sayılı Büyükşehir Belediye Kanunu'nun "Büyükşehir belediyesinin gelirleri" başlıklı 23'üncü maddesinin birinci fıkrasının (f) bendinde; 7'nci maddenin (f) bendine göre tespit edilen park yerlerinin işletilmesinden elde edilen gelirin ilçe belediyelerine nüfuslarına göre dağıtılacak %50'sinden sonra kalacak %50'lik kısmının, büyükşehir belediyesinin gelirleri arasında yer aldığı ifade edilmiştir. Mezkûr maddede ayrıca; büyükşehir belediyeleri ve bağlı kuruluşları ile ilçe belediyelerinin; tahsil ettikleri vergiler ve benzeri malî yükümlülüklerden birbirlerine ödemeleri gereken payları zamanında yatırmadıkları takdirde, ilgili belediye veya bağlı kuruluşun talebi üzerine söz konusu tutarın, İller Bankası tarafından, yükümlü belediyenin genel bütçe vergi gelirleri payından kesilerek alacaklı belediyenin hesabına aktarılacağı belirtilmiştir.

Yapılan incelemelerde, 2018 yılı gelirleri arasında Ankara Büyükşehir Belediyesince park yerlerinin işletilmesinden elde edilen gelirlerden Kuruma aktarılması gereken payın yer almadığı, Kurum tarafından da söz konusu paya ilişkin herhangi bir talep veya yazışma yapılmadığı görülmüştür.

Bu itibarla, Ankara Büyükşehir Belediyesi ile gerekli yazışmalar yapılarak otopark yerlerinin işletilmesinden elde edilen gelirlerden Kuruma aktarılması gereken payın takip ve

talep edilmesi, söz konusu payın aktarılmaması durumunda ise İller Bankasına başvurulması gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; bulgu doğrultusunda Ankara Büyükşehir Belediyesi ile gerekli yazışmalar yapılarak otopark yerlerinin işletilmesinden elde edilen gelirlerden Belediyeye aktarılması gereken payın talep edileceği ve söz konusu payın aktarılmaması durumunda ise 5216 sayılı Büyükşehir Belediye Kanunu gereğince İller Bankasından, Ankara Büyükşehir Belediyesinin vergi gelirleri payından kesilerek Belediyeye gönderilmesinin talep edileceği ifade edilmiştir.

Sonuç olarak bulguda belirtilen hususun kamu idaresi tarafından dikkate alınacağı bildirilmiştir. Bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 13: Telekomünikasyon Altyapı ve Şebekelerinden Alınması Gereken Geçiş Hakkı Bedellerinin Tahakkuk ve Tahsilatının Yapılmaması

Belediyenin yetki alanı içinde kalan sabit ve mobil haberleşme altyapısı veya şebekelerinde kullanılan kablo ve benzeri gerece ilişkin geçiş hakkı ücretlerinin, takip ve tahsil edilmediği görülmüştür.

5809 sayılı Elektronik Haberleşme Kanunu'nun "Geçiş hakkı" başlıklı 22'nci maddesinde; geçiş hakkının; elektronik haberleşme hizmeti vermek amacıyla, her türlü elektronik haberleşme alt yapısını ve bunların destekleyici ekipmanlarını, kamu ve/veya özel mülkiyete konu taşınmazların altından, üstünden, üzerinden geçirme ve bu alt yapıyı kurmak, değiştirmek, sökmek, kontrol, bakım ve onarımlarını sağlamak ve benzeri amaçlarla söz konusu mülkiyet alanlarını bu Kanun hükümleri çerçevesinde kullanma hakkını kapsadığı ifade edilmiştir. Aynı Kanun'un 25'inci maddesinde ise; geçiş hakkı sağlayıcısı ile işletmeci arasındaki sözleşmenin mevzuat hükümlerine aykırı olmamak koşulu ile serbestçe yapılabileceği belirtilmiştir.

Geçiş hakkı ücretlerine ilişkin ayrıntılı düzenlemelerin yer aldığı Sabit ve Mobil Haberleşme Altyapısı veya Şebekelerinde Kullanılan Her Türlü Kablo ve Benzeri Gerecin Taşınmazlardan Geçirilmesine İlişkin Yönetmeliğin 9'uncu maddesinde; geçiş hakkı sağlayıcısı tarafından, geçiş hakkını kullanan işletmeciden talep edilen geçiş hakkı ücretinin, yine bu Yönetmeliğin ekinde yer alan Geçiş Hakkı Ücret Tarifesi Üst Sınırları Tablosunda belirtilen fiyatları aşamayacağı hüküm altına alınmıştır. Söz konusu Tablo incelendiğinde, büyükşehir belediyeleri sınırları içerisinde kalan ve büyükşehir belediyelerinin tasarrufunda

ve/veya sorumluluğunda olan yerler ile büyükşehir belediyeleri sınırları içerisinde kalan ve ilçe belediyelerinin tasarrufunda ve/veya sorumluluğunda olan yerler olmak üzere farklı tarifelerin belirlendiği yani ilçe belediyelerinin sorumluluğunda olan yerlerde söz konusu ücretlerin ilçe belediyesi tarafından alınacağı anlaşılmaktadır.

Yapılan incelemelerde; Kurumun yetki alanı içinde kalan sabit ve mobil haberleşme altyapısı veya şebekelerinde kullanılan kablo ve benzeri gerece ilişkin geçiş hakkı ücretlerine ilişkin olarak herhangi bir ücret tarifesi belirlenmediği, bu ücretlerin Ankara Büyükşehir Belediyesi tarafından tahsil edildiği ve Kuruma herhangi bir ödemede bulunulmadığı tespit edilmiştir. Ankara Büyükşehir Belediyesinin, Kurumun mülkiyetinde veya hüküm ve tasarrufu altında bulunan taşınmazlar üzerinden geçiş hakkı ücretini tahsil etmesi, Belediyenin bu kaynaktan sağlayacağı gelirlerden mahrum kalmasına sebep olmaktadır.

Bu itibarla, yukarıda yer verilen mevzuat hükümleri gereği Kurum tarafından geçiş hakkı ücret tarifesinin belirlenmesi ve bu tarifeye göre tahsil edilmesi yönünde gerekli çalışmaların yapılması gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; bulgu doğrultusunda, telekomünikasyon altyapı ve şebekelerinden alınması gereken geçiş hakkı bedellerinin tahakkuk ve tahsilatının yapılabilmesi için belediye meclisince ücret tarifesi kararı alınmış olup, ücret alınmaya başlanacağı ifade edilmiştir.

Sonuç olarak bulguda belirtilen hususun kamu idaresi tarafından dikkate alınacağı bildirilmiştir. Bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 14: 5393 Sayılı Belediye Kanunu ile Belirtilen Yasal Borçlanma Sınırının Aşılması Suretiyle Mevzuata Aykırı Kredi Kullanımı

Kurumun borç stokunun 5393 sayılı Belediye Kanunu ile belirlenen yasal borç sınırının üzerinde olmasına rağmen mevzuata aykırı kredi kullanıldığı tespit edilmiştir.

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun "Borçlanma" başlıklı 68'inci maddesinin (d) bendinde; belediyelerin faiz dâhil iç ve dış borç stok tutarının, en son kesinleşmiş bütçe gelirleri toplamının 213 sayılı Vergi Usul Kanunu'na göre belirlenecek yeniden değerlendirme oranıyla artırılan miktarını aşamayacağı ifade edilmiştir.

Bununla beraber İçişleri Bakanlığı tarafından çıkarılan "Borçlanma" konulu 21.02.2005 tarihli ve 45201 sayılı Genelgeye göre;

1. İller Bankası kredileri ve faizleri,
2. Banka Kredileri ve faizleri,
3. Dış krediler ve faizleri,
4. Hazineye olan borçlar ve faizleri,
5. Piyasa borçları (bütçe emanetleri),
6. Vergi ve sosyal güvenlik borçları

toplanarak borçlanma limiti tespit edilmelidir. Yukarıda sayılan kalemlerin toplanması suretiyle hesaplanan borç stoku, belediyenin en son kesinleşmiş bütçe gelirlerinin yeniden değerlendirme oranıyla arttırılan miktarını geçiyorsa, belediyeler borçlanma yapamayacaktır.

Anılan mevzuat hükümlerine göre, Kızılcahamam Belediyesinin 2017 yılı kesinleşmiş bütçe geliri 31.283.278,58 TL olup, yeniden değerlendirme oranı ile arttırılması sonucu (%14,47) bulunan tutar 35.809.968,99 TL'dir. Dolayısıyla, Kurumun borçlanma sınırının 35.809.968,99 TL olduğu anlaşılmaktadır.

Yapılan incelemede, Kurum tarafından 03.01.2018 tarihli 9 sayılı meclis kararı ve 08.05.2018 tarihli 73 sayılı meclis kararı ile toplamda 3.000.000 TL tutarında kredi kullanılması için Belediye Başkanına yetki verildiği görülmüştür. Verilen bu yetki ile ayrıntıları aşağıdaki tabloda görüldüğü üzere Belediye ile Türkiye Halk Bankası A.Ş. arasında 25.01.2018 ve 25.05.2018 tarihlerinde yapılan kredi sözleşmeleri ile toplamda 2.988.428,65 TL borçlanılmıştır.

Tablo 9: Kızılcahamam Belediyesinin 2018 Yılında Halk Bankasından Kullandığı Kredi Tutarı

Banka Adı	Kredi Sözleşmesi Tarihi	Ana Para Tutarı (TL)	Faiz Tutarı (TL)	BSMV Tutarı (TL)	Ödenecek Toplam Tutar (TL)
Halk Bankası	25.01.2018	1.350.000,00	133.319,73	6.665,99	1.489.985,72
Halk Bankası	25.05.2018	1.256.000,00	230.898,02	11.544,91	1.498.442,93
GENEL TOPLAM		2.606.000,00	364.217,75	18.210,90	2.988.428,65

Ancak Belediyenin banka kredisi kullanmak suretiyle borçlanması mümkün görünmemektedir. Zira 2018 yılında kullanılan ilk kredi öncesi geçerli olan 01.01.2018 tarihli açılış bilançosuna göre Belediyenin 42.396.781,58 TL kısa vadeli, 16.724.537,61 TL uzun vadeli olmak üzere toplam 59.121.319,19 TL borç stoku olduğu görülmüştür. Borçlanma sınırının 35.809.968,99 TL olduğu göz önünde bulundurulduğunda, söz konusu tarihte borç

stokunun yasal borçlanma sınırının üzerinde olduğu görülmektedir. Bu nedenle Kurumun banka kredisi kullanmak suretiyle borçlanması, 5393 sayılı Kanun'un 68'inci maddesinin (d) bendi hükmüne aykırılık teşkil etmektedir.

Bu itibarla, Kurum tarafından Kanun'un ilgili hükümleri dikkate alınarak borçlanma yapılması gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; Belediyece Kanun'un ilgili hükümleri doğrultusunda yasal sınırlar dikkate alınarak borçlanma yapılacağı ifade edilmiştir.

Sonuç olarak bulguda belirtilen hususun kamu idaresi tarafından dikkate alınacağı bildirilmiştir. Bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 15: Taşınmaz Kültür Varlıklarının Korunması İçin Tahsil Edilen Katkı Paylarının Zamanında Gönderilmemesi

Taşınmaz kültür varlıklarının korunmasına katkı payını ilgili idareye zamanında aktarılmadığı tespit edilmiştir.

2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu'nun "Taşınmaz kültür varlıklarının onarımına yardım sağlanması ve katkı payı" başlıklı 12'nci maddesinde özetle; belediyelerce, tahakkuk eden emlak vergisinin %10'u nispetinde taşınmaz kültür varlıklarının korunmasına katkı payı tahakkuk ettirileceği ve bunun emlak vergisi ile birlikte tahsil edileceği ifade edilmiş; tahsil edilen bu tutarların da tahsil edildiği ayı takip eden ayın onuncu günü akşamına kadar il özel idarelerine bir bildirim ile beyan edilerek aynı süre içinde ödeneceği belirtilmiştir.

Ayrıca tahsil edilen katkı payını söz konusu süre içinde il özel idarelerine (Büyükşehir Belediyesi olmuş illerde Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığına) yatırmayan belediyelerden, bu katkı paylarının 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre gecikme zammı tatbik edilerek tahsil edileceği de düzenlenmiştir. Bu işlemlerle ilgili olarak aynı maddede belediye başkanlarına, belediyelerin tahsil ettikleri paylardan il özel idarelerine ödemeleri gereken taşınmaz kültür varlıklarının korunmasına katkı paylarının, zamanında ve tam olarak ödenmesini sağlama hususunda sorumluluk yüklenmiştir. Ödenmeyen payların da, ilgili il özel idaresinin talebi üzerine belediyenin İller Bankasından aldığı genel bütçe vergi gelirleri payından kesilerek talep eden özel idareye gönderileceği belirtilmiştir.

Kurumun 2018 yılı mali tablo ve belgelerinin incelenmesi neticesinde; 362 Fonlar veya Diğer Kamu İdareleri Adına Yapılan Tahsilat Hesabında yer alan taşınmaz kültür varlıklarının korunmasına katkı paylarının vadesine göre 368 Vadesi Geçmiş Ertelenmiş veya Taksitlendirilmiş Vergi ve Diğer Yükümlülükler Hesabı ya da 438 Kamuya Olan Ertelenmiş veya Taksitlendirilmiş Borçlar Hesabında takip edildiği ve geçmiş yıllarda emlak vergisi ile birlikte tahsil edilen ancak Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığına öngörülen yasal süre içinde gönderilmeyen tutarın 391.703,097 TL olduğu tespit edilmiştir.

Yukarıda yer verilen mevzuat hükümlerinden anlaşılacağı üzere, emlak vergisi ile birlikte tahsil edilen taşınmaz kültür varlıklarının korunmasına katkı paylarının tahsil edildiği ayı takip eden ayın onuncu günü akşamına kadar beyan edilerek aynı süre içinde ödenmesi, bu süre zarfında ödenmemesi durumunda ise bu katkı paylarının 6183 sayılı Kanun hükümlerine göre gecikme zammı tatbik edilerek tahsil edileceği ortadadır.

Sonuç olarak Kurumun herhangi bir gecikme cezasına maruz kalmaması adına söz konusu payın yukarıda yer verilen mevzuatta öngörülen süre içerisinde beyan edilerek ödenmesi gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; taşınmaz kültür varlıklarının korunmasına katkı payı tutarlarının, Belediyenin ekonomik nedenlerinden dolayı zamanında gönderilemediği ve bundan sonra yapılan değerlendirmeler doğrultusunda hareket edileceği ifade edilmiştir.

Sonuç olarak bulguda belirtilen hususun kamu idaresi tarafından dikkate alınacağı bildirilmiştir. Bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 16: Bütçe Emanetleri Hesabına Alınan Tutarların Kayda Alınış Sırasına Göre Ödenmemesi

Bütçe emanetleri hesabında kayıtlı tutarların muhasebe kayıtlarına alınma sırasına göre ödenmediği görülmüştür.

5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun "Ödenemeyen giderler ve bütçeleştirilmiş borçlar" başlıklı 34'üncü maddesinin ikinci fıkrasında; kamu idarelerinin nakit mevcudunun tüm ödemeleri karşılayamaması halinde giderlerin, muhasebe kayıtlarına alınma sırasına göre ödeneceği belirtilmiştir

Mezkûr Kanun'un "Muhasebe hizmeti ve muhasebe yetkilisinin yetki ve sorumlulukları" başlıklı 61'inci maddesinin altıncı fıkrasında ise muhasebe yetkililerinin,

34'üncü maddenin ikinci fıkrasındaki ödemeye ilişkin hükümlerden sorumlu olduğu hüküm altına alınmıştır.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 248'inci maddesi ile mali yıl içerisinde veya sonunda ödeme emri belgesine bağlandığı halde, nakit yetersizliği veya diğer sebeplerle ilgililerine ödenemeyen tutarların 320 Bütçe Emanetleri Hesabında izleneceği ve 249'uncu maddesi ile de bütçe emanetlerine alınan tutarların muhasebe kayıtlarına alınma sırasına göre ilgililerine ödeneceği hükme bağlanmıştır.

Ancak yapılan incelemede, Kurumun 320.05 (N-4 Yılına Ait Borçlar), 320.04 (N-3 Yılına Ait Borçlar) hesaplarında kayıtlı bakiye bulunmasına rağmen, (N-2), (N-1) ve cari yıla (N) ait bütçe emanetlerini ödediği; dolayısıyla bütçe emanetlerini muhasebe kayıtlarına alma sırasına göre ödemediği anlaşılmıştır.

Bu bağlamda 320 Bütçe Emanetleri Hesabına alınan tutarların ilgililerine ödenmesinde kayda alınış sırasının gözetilmesi ve bu sıralamaya göre ödemelerin yapılması gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; bulgu doğrultusunda yapılan tavsiyelere uyularak mevzuat hükümlerine göre ödemeler yapılacağı ifade edilmiştir.

Sonuç olarak bulguda belirtilen hususun kamu idaresi tarafından dikkate alınacağı bildirilmiştir. Bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 17: Sendika Aidatlarının Zamanında Ödenmemesi

Sendikalara Ait Emanetler yardımcı hesabında kayıtlı sendika aidatlarının süresinde ilgili sendikalara ödenmediği görülmüştür.

6356 sayılı Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Kanunu'nun "Üyelik aidatı" başlıklı 18'inci maddesinin birinci fıkrasında; üyelik aidatının miktarının kuruluşların tüzüklerinde belirtilen usul ve esaslara göre genel kurul tarafından belirleneceği, ikinci fıkrasında, aidatların işçi sendikasının işverene yazılı başvurusu üzerine, işçinin ücretinden kesilmek suretiyle ilgili sendikaya ödeneceği, üçüncü fıkrasında ise, ödenmesi gereken aidatı kesmeyen veya kesmesine rağmen bir ay içinde ilgili işçi sendikasına ödemeyen işverenin bildirim şartı aranmaksızın aidat miktarını bankalarca işletme kredilerine uygulanan en yüksek faiziyle birlikte ödemekle yükümlü olduğu belirtilmiştir.

4688 sayılı Kamu Görevlileri Sendikaları Kanunu'nun "Üyelik ödentisi" başlıklı 25'inci

maddesinin birinci fıkrasında ise; kamu görevlileri sendikasına, kamu görevlisinin ödeyeceği üyelik ödentilerinin, 14'üncü madde çerçevesinde doldurulan üyelik başvuru formuna ve sendika tüzüğünde belirtilen aylık ödenti tutarına göre kamu işverenince aylığından kesilerek beş gün içinde sendikaların banka hesaplarına yatırılacağı ve ödenti listesinin bir örneğinin ilgili sendikaya gönderileceği hüküm altına alınmıştır.

Yukarıda yer verilen mevzuat hükümleri doğrultusunda; işçi ve memur sendikaları adına emanete alınan üyelik aidatı tutarlarının işçi sendikaları için en geç tahsilini izleyen bir ay içerisinde ilgili sendikaya ödenmesi, memur sendikaları için ise beş gün içinde sendikaların banka hesaplarına yatırılması ve ödenti listesinin bir örneğinin ilgili sendikaya gönderilmesi gerekmektedir.

Yapılan incelemelerde; Kurumun işçi aidatlarını ve memur aylıklarından kesmiş olduğu üyelik ödentisini Kanunda belirtilen sürelerde ilgili sendikalara göndermediği tespit edilmiştir. 2018 yılı sonu itibariyle 333.10 Sendikalara Ait Emanetler yardımcı hesabında toplam 527.460,90 TL bakiye olduğu anlaşılmıştır. Kurumun yasal yükümlülüğünü yerine getirmemesi sebebiyle yüksek miktarda faiz ödemesiyle karşı karşıya kalması söz konusu olabilecektir.

Açıklanan nedenlerden ötürü; hesaplarda kayıtlı olan aidatların ilgili sendikalara gönderilmesi, sonraki süreçte kesilecek olan aidatların da yukarıda belirtilen süreler içerisinde ilgili sendikalara ödenmesi gerektiği değerlendirilmektedir.

Kamu idaresi cevabında; yapılan değerlendirmeler doğrultusunda dikkat edileceği ifade edilmiştir.

Sonuç olarak bulguda belirtilen hususun kamu idaresi tarafından dikkate alınacağı bildirilmiştir. Bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 18: Taşınır Malların Kayıt ve Kullanımında Mevzuatta Belirtilen Hükümlere Uyulmaması

A) Duran Varlıklar Amortisman Defterinin Tutulmaması

Kurumun 257 Birikmiş Amortismanlar Hesabının alacağında yer alan tutarın, Duran Varlıklar Amortisman Defterinin tutulmaması sebebiyle gerçeği yansıtmadığı düşünülmektedir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 187'nci maddesinde bir yıldan

fazla kullanılabilen ve yıpranmaya, aşınmaya veya kıymetten düşmeye maruz kalan maddi duran varlıklar için amortisman ayrılacağı, bu Yönetmelik kapsamına dâhil kamu idarelerince muhasebe sistemine dâhil edilen maddi duran varlıklardan; hangilerinin amortismanına tabi tutulacağı ve bunlara ilişkin uygulanacak amortisman süre, yöntem ve oranları ile ilgili olarak Maliye Bakanlığınca belirlenen esas ve usullerin uygulanacağı belirtilmiş ve “Tutulacak diğer defterler” başlıklı 491’inci maddesinde duran varlıklar amortisman defteri sayılmıştır.

Bununla beraber 04.11.2015 tarih ve 29522 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren Amortisman ve Tükenme Paylarını düzenleyen Muhasebat Genel Müdürlüğü Genel Tebliğ’in (Sıra No:47) “Amortisman ve tükenme payı süre ve oranları” başlıklı 6’ncı maddesinde amortisman ve tükenme payı süresinin, duran varlıkların aktife girdiği yıldan başlayacağı hüküm altına alınmıştır. Aynı Tebliğ’in 9’uncu maddesinde; amortismanına tabi her bir varlığın duran varlıklar amortisman defterine kaydedileceği hükme bağlanmıştır.

Yapılan incelemelerde; Kurumun 2018 yılı bilançosunda 257 Birikmiş Amortismanlar Hesabında yer alan 6.984.657,04 TL’lik tutarın gerçeği yansıtmadığı düşünülmektedir. Bunun nedeni de Kurumun aktifinde bulunan duran varlık sayısının ve çeşidinin çokluğundan, her birinin aktife giriş tarihlerinin ve amortisman oranlarının farklı olmasından ve en önemlisi Duran Varlıklar Amortisman Defterinin kullanılmıyor olmasından kaynaklanmaktadır.

Bu nedenle 2018 yılı bilançosundaki 257 Birikmiş Amortismanlar Hesabının tam ve güvenilir bilgi üretmesi amacıyla Duran Varlıklar Amortisman Defterinin tutulması gerekmektedir.

B) Taşınır Mal Yönetimi Kapsamında Gerekli Görevlendirmelerin Yapılmaması

Kurumun, taşınır mal yönetiminde mevzuata uygun hareket etmediği tespit edilmiştir.

5018 Sayılı Kamu Mali Yönetim ve Kontrol Kanunu’nun “Taşınır ve taşınmaz işlemleri” başlıklı 44’üncü maddesinde özetle; genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerince, taşınır ve taşınmaz edinilmesi, yönetilmesi, trampası, elden çıkarılması gibi hususların ilgili kanunlarında düzenleneceği ve bu malların kaydı ile taşınırların muhafazası, kullanımı, mal yönetim hesabının verilmesi ve mal yönetim sorumlularıyla bunlar adına görev yapacak olanların belirlenmesine ilişkin usul ve esasların Maliye Bakanlığınca hazırlanacak ve Bakanlar Kurulu tarafından çıkarılacak yönetmeliklerle belirleneceği belirtilmiştir.

Mezkûr maddeye dayanılarak çıkarılan Taşınır Mal Yönetmeliği’nin “Tanımlar”

başlıklı 4'üncü maddesinde; taşınır kayıt yetkilisinin, taşınır kontrol yetkilisinin ve taşınır konsolide görevlisinin taşınır mal yönetimine ilişkin görev ve sorumlukları ayrıntılı olarak açıklanmıştır.

Aynı Yönetmeliğin 5'inci maddesinde ise; harcama yetkililerinin taşınırların etkili, ekonomik, verimli ve hukuka uygun olarak edinilmesinden, kullanılmasından, kontrolünden, kayıtlarının bu Yönetmelik'te belirtilen esas ve usullere göre saydam ve erişilebilir şekilde tutulmasını sağlamaktan sorumlu olduğu ve harcama yetkililerinin taşınır kayıtlarının bu Yönetmelik hükümlerine uygun olarak tutulması ve taşınır mal yönetim hesabının hazırlanması sorumluluğunu taşınır kayıt yetkilileri ve taşınır kontrol yetkilileri aracılığıyla yerine getireceği belirtilmiştir. Bununla beraber Yönetmeliğin 6, 7 ve 8'inci maddelerinde; taşınır kayıt yetkilileri, taşınır kontrol yetkilileri, taşınır konsolide görevlileri ve muhasebe yetkililerinin görevleri, yetkileri ve sorumlulukları ayrıntılı bir biçimde açıklanmıştır.

Mezkûr hususa yönelik olarak yapılan incelemelerde; Kurumun, 2018 yılı itibariyle taşınır kayıt yetkilisi, taşınır kontrol yetkilisi ile taşınır konsolide yetkilisi olarak herhangi bir görevlendirme yapmadığı görülmüştür. Kurumun söz konusu görevlendirmeleri yapmaması taşınır mal yönetiminin mevzuata uygun olarak yürütülememesine ve sorumlulukların belirlenememesine yol açmaktadır.

Bu nedenle taşınır mal yönetiminde mevzuata uygun işlem tesis edilmesi adına Taşınır Mal Yönetmeliği hükümleri doğrultusunda taşınır kayıt yetkilisi, taşınır kontrol yetkilisinin ve taşınır konsolide görevlisinin belirlenmesi ve gerekli görevlendirmelerin yapılması gerekmektedir.

C) Sicil Numaralarının Taşınırlar Üzerinde Kalıcı Olacak Şekilde Belirtilmemesi

Kurumun envanterinde bulunan dayanıklı taşınırlara ait sicil numaralarının taşınırın üzerinde kalıcı olacak şekilde belirtilmediği tespit edilmiştir.

Taşınır Mal Yönetmeliği'nin 36'ncı maddesinde; giriş kaydı yapılan dayanıklı taşınırlara bir sicil numarası verileceği ve bu numaranın yazma, kazıma, damga vurma veya etiket yapıştırma suretiyle taşınırın üzerinde kalıcı olacak şekilde belirtileceği ifade edilmiştir.

Yapılan incelemelerde; idarenin mevzuata uygun olarak giriş kaydı yapılan dayanıklı taşınırlara sicil numarası verdiği; ancak söz konusu sicil numaralarının yazma, kazıma, damga vurma veya etiket yapıştırma suretiyle taşınırın üzerinde kalıcı olacak şekilde belirtmediği

görülmüştür.

Kamu idaresince kullanılan yönetim sistemi programının incelenmesi neticesinde; anılan programın dayanıklı taşınırlara sicil numarası vermesinin yanında bu sicil numaraları için barkod basma/yazdırma özelliğinin mevcut olduğu görülmüş; ancak denetim tarihimiz itibariyle bu özelliğin aktif olmadığı fakat aktif hale getirilebileceği tarafımıza bildirilmiştir.

Bu itibarla, etkin bir demirbaş ve taşınır mal yönetimi takibi için yönetim sistemi programı içerisinde yer alan barkodlama modülünün aktif hale getirilmesi veya yazma, kazıma, damga vurma veya etiket yapıştırma suretiyle taşınır sicil numaralarının dayanıklı taşınırların üzerinde kalıcı olacak şekilde belirtilmesi gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; duran varlıklar amortisman defterinin tutulmasının sağlanacağı, Taşınır Mal Yönetmeliği hükümleri doğrultusunda taşınır kayıt yetkilisi, taşınır kontrol yetkilisi ve taşınır konsolide yetkilisinin belirlenmesi için çalışmaların yapılmakta olduğu ve taşınır sicil numaralarının dayanıklı taşınırların üzerinde kalıcı olacak şekilde belirtilmesi için barkot basma/yazdırma sisteminin aktif hale getirilmesi için bilgi işlem servisinin çalışmalara başladığı ifade edilmiştir.

Sonuç olarak bulguda belirtilen hususun kamu idaresi tarafından dikkate alınacağı bildirilmiştir. Bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 19: İhale Mevzuatına Aykırı Uygulamalarda Bulunulması

A-Doğrudan Temin Alımlarına Ait Ödemelerde Vadesi Geçmiş Vergi Borcunun Sorgulanmaması

Doğrudan temin yöntemi ile gerçekleştirilen alımlara ilişkin ödemelerde, vadesi geçmiş vergi borcu sorgulamasının yapılmadığı görülmüştür.

6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun'un 22/A maddesi ile bazı ödeme ve işlemler sırasında Maliye Bakanlığına bağlı tahsil dairelerine vadesi geçmiş borcun bulunmadığına ilişkin belge aranılması zorunluluğu getirmeye Maliye Bakanı yetkili kılınmıştır.

Bu yetkiye istinaden, "Tahsilat Genel Tebliği Seri: A Sıra No: 1'de Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Seri: A Sıra No: 9)" 23.12.2017 tarih ve 30279 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Söz konusu Tebliğ'in 2'nci maddesi gereğince; 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu kapsamına giren kurumların mal veya hizmet alımları ile yapım

işleri nedeniyle 2.000 TL'nin üzerinde yapacakları ödemeler sırasında, hak sahiplerinin Maliye Bakanlığına bağlı tahsil dairelerine vadesi geçmiş borçlarının bulunmadığına ilişkin "Vadesi Geçmiş Borç Durumunu Gösterir Belge" aranılması zorunluluğu getirilmiştir.

Tebliğ ile "Vadesi Geçmiş Borç Durumunu Gösterir Belge" arama zorunluluğu getirilen kurum ve kuruluşlarca yapılacak ödemeler sırasında, vadesi geçmiş borç tutarının 2.000,00 TL'yi aşması halinde; borçlunun talebinin bulunup bulunmadığına bakılmaksızın ödenecek tutardan belgede belirtilen borç tutarını aşmamak üzere kesinti yapılarak ilgili tahsil dairesi hesabına aktarılması gerekmektedir.

Yine mezkûr Tebliğ'de, söz konusu belgenin 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu kapsamına giren kurumlarda muhasebe birimleri tarafından aranılması ve Tebliğ hükümlerine göre işlem yapılması gerektiği açıkça belirtilmiştir.

Yapılan incelemede, doğrudan temin yöntemi ile gerçekleştirilen mal ve hizmet alımlarında vadesi geçmiş vergi borcu sorgulamasının yapılmadığı görülmüştür.

Doğrudan temin yöntemi ile gerçekleştirilen alımlara ilişkin ödemeler sırasında vadesi geçmiş vergi borcu durumunu gösterir belge alınmalı, ödeme yapılacak kişi veya kuruma ait vadesi geçmiş vergi borcu tutarı bulunması durumunda ödenecek tutardan kesinti yapılarak ilgili tahsil dairesi hesabına aktarılmalıdır.

B- Doğrudan Temin Yöntemi ile Yapılan Alımlarda Yasaklılık Kontrolünün Yapılmaması

4734 sayılı Kanun'un 22/d maddesi kapsamında yapılan alımlarda yasaklılık kontrolünün yapılmadığı tespit edilmiştir.

Kamu İhale Genel Tebliği'nin "Teyit işlemleri" başlıklı 30.5.4. maddesinde "4734 sayılı Kanununun 22. maddesi uyarınca doğrudan temin yoluyla alım yapılması halinde alım yapılacak kişi ya da firmanın ihalelere katılmaktan yasaklı olup olmadığı teyit ettirilmeyecektir. Ancak, anılan Kanununun 22 nci maddesinin birinci fıkrasının (d) bendinde belirtilen parasal limit dahilinde yapılan alımlarda, alım yapılacak gerçek veya tüzel kişinin Kurumun internet sayfasındaki yasaklılar listesinde bulunup bulunmadığının kontrol edilmesi ve yasaklı olduğunun belirlenmesi durumunda, söz konusu kişiden alım yapılmaması gerekmektedir." denilmektedir.

Tebliğ hükümleri çerçevesinde, doğrudan temin yöntemiyle alım yapılacak kişi veya

firmanın ihalelere katılmaktan yasaklı olup olmadığının teyit edilmeli, söz konusu kişi veya firmaların yasaklılar listesinde olduğu belirlenirse söz konusu alımın yasaklı kişi veya firmadan yapılmaması gerekmektedir.

Yapılan incelemede doğrudan temin yöntemiyle alım yapılacak kişi veya firmaya ilişkin yasaklılık kontrolünün yapılmadan söz konusu kişilerden alım yapıldığı görülmüştür.

Açıklanan mevzuat hükmü gereğince Kurumun doğrudan temin yöntemiyle yaptığı alımlarda yasaklılık kontrolünü yapması gerekmektedir.

C- Fiyat Farkı Ödenen Hakedişlerden Ek Kesin Teminat Kesintisi Yapılmaması

Fiyat farkı ödenmesi öngörülen ihalelerin hakedişlerinden ek kesin teminat kesintisi yapılmadığı görülmüştür.

4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu'nun "Ek kesin teminat" başlıklı 12'nci maddesinde;

"Fiyat fiyat farkı ödenmesi öngörülerek ihale edilen işlerde fiyat farkı olarak ödenecek bedelin, sözleşme bedelinde artış meydana gelmesi halinde bu artış tutarının %6'sı oranında teminat olarak kabul edilen değerler üzerinden ek kesin teminat alınır. Fiyat farkı olarak ödenecek bedel üzerinden hesaplanan ek kesin teminat hakedişlerden kesinti yapılmak suretiyle de karşılanabilir." denilmektedir.

Bahsedilen hüküm çerçevesinde, fiyat farkı ödenmesi öngörülen işlerde fiyat farkı olarak ödenecek bedelden ek kesin teminat kesintisi yapılması gerekmektedir.

Kurum tarafından 2018 yılında ihale edilen birtakım işlere ilişkin sözleşmelerde fiyat farkı ödeneceği belirlenmiş ancak bu fiyat farkı ödemesi üzerinden %6 oranında ek kesin teminat kesintisi yapılmadığı görülmüştür.

Yapılan sözleşmeler ile fiyat farkı ödeneceği hüküm altına alınmış ihalelere ilişkin artış tutarından ek kesin teminat kesintisi yapılması gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; mevzuat hükümlerine göre ödeme yapılacak kişi ve kuruma ait vadesi geçmiş vergi borcu tutarı sorgulaması yapılarak vergi borcu bulunması halinde ödenecek tutardan kesinti yapılarak ilgili kurumun hesabına aktarılacağı belirtilmiş, doğrudan temin yöntemiyle yapılan alımlarda yasaklılık kontrolü yapılacağı ifade edilmiştir. Ayrıca bulgu doğrultusunda yapılan tespite uyularak, yapılan sözleşmeler ile fiyat farkı ödeneceği

hüküm altına alınan ihalelere ilişkin artış tutarından ek kesin teminat kesintisi yapılacağı belirtilmiştir.

Sonuç olarak kamu idaresi cevabında bulguya iştirak edilerek, bulgu konusu hususların düzeltileceği belirtilmiştir. Bulgu konusu tespitlerin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 20: Sosyal Denge Tazminatı Sözleşme Süresinin Mevzuata Uygun Olmaması

Kurum ile Belediye ve Özel İdare Çalışanları Birliği Sendikası arasında imzalanan sosyal denge tazminatı sözleşmesi süresinin mevzuat hükümlerine aykırılık teşkil ettiği görülmüştür.

4688 sayılı Kamu Görevlileri Sendikaları ve Toplu Sözleşme Kanunu'nun "Mahalli idarelerde sözleşme imzalanması" başlıklı 32'nci maddesinde; yapılacak sözleşmenin, toplu sözleşme dönemi ile sınırlı olmak üzere uygulanacağı ve sözleşme süresinin hiçbir şekilde izleyen mahalli idareler genel seçim tarihini geçemeyeceği belirtilmiştir. Ayrıca mahalli idareler genel seçim tarihini izleyen üç ay içerisinde toplu sözleşme dönemiyle sınırlı olmak üzere sözleşme yapılabileceği belirtilmiştir.

Anılan mevzuat hükmü gereğince, yapılacak olan sosyal denge tazminatı sözleşmesinin süresinin mahalli idareler genel seçim tarihini geçmemesi gerekir. Süresi sona eren sözleşmeler, mahalli idareler genel seçim tarihini izleyen üç ay içerisinde toplu sözleşme dönemiyle sınırlı olmak üzere yeniden düzenlenebilecektir. Aksi takdirde mahalli idareler genel seçim tarihini izleyen üç ayı geçtikten sonraki süreçte sosyal denge tazminatını belirlemek üzere sözleşme yapılamayacaktır.

Yapılan incelemede Kurum ile Belediye ve Özel İdare Çalışanları Birliği Sendikası arasında imzalanan sözleşmenin 01.01.2018-31.12.2019 tarihleri arasında geçerli olduğu, dolayısıyla sözleşme süresinin mahalli idareler genel seçim tarihi olan 31.03.2019 tarihini de geçtiği görülmüştür.

Sonuç olarak, yapılan sosyal denge tazminatı sözleşmesi sürelerinin Kanun hükmünde belirtilen sürelerle uygun olarak belirlenmesi gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; Kurum tarafından yapılacak olan sosyal denge tazminatı sözleşmelerinde Kanunda belirtilen sürelerle uygun hareket edileceği ifade edilmiştir.

Sonuç olarak kamu idaresi cevabında bulguya iştirak edilerek, bulgu konusu hususun düzeltileceği belirtilmiştir. Bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 21: İç Kontrol Sistemine İlişkin Gerekliliklerin Tam Olarak Yerine Getirilmemesi

Kurumun, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ve ilgili mevzuat gereğince oluşturulması gereken iç kontrol sistemine ilişkin birtakım eksikliklerin olduğu tespit edilmiştir.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun "İç Kontrol Sistemi" başlıklı beşinci kısmında iç kontrol sisteminin tanım, amaç ve yapısına ilişkin hükümlere yer verilmiştir. Kanun'un "İç kontrolün tanımı" başlıklı 55'inci maddesine göre iç kontrol; idarenin amaçlarına, belirlenmiş politikalara ve mevzuata uygun olarak faaliyetlerin etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde yürütülmesini, varlık ve kaynakların korunmasını, muhasebe kayıtlarının doğru ve tam olarak tutulmasını, mali bilgi ve yönetim bilgisinin zamanında ve güvenilir olarak üretilmesini sağlamak üzere idare tarafından oluşturulan organizasyon, yöntem ve süreçle iç denetimi kapsayan mali ve diğer kontroller bütünü olarak tanımlanmıştır.

Ayrıca maddeye istinaden İç Kontrol ve Ön Malî Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar ile Kamu İç Kontrol Standartları Tebliği yayımlanmıştır. Söz konusu düzenlemeler gereğince; kurumlar tarafından iç kontrol ve iç denetim birimlerinin oluşturulması, kontrol faaliyetlerinin yürütülmesi, iç denetim faaliyetleri ve denetim sonuçlarının değerlendirilmesi, bilişim sisteminin güvenilirliği için gerekli tedbirlerin alınması, mali işlem süreçleriyle ilgili olarak her türlü bilgi iletişiminin kolaylıkla sağlanması, üst yönetimce de kontrol faaliyetlerinin izlenmesi ve desteklenmesi büyük önem kazanmaktadır. Bu itibarla bu Kanuna tabi kurumların, iç kontrol amacına yönelik mevzuatta belirtilen gerekli düzenlemeleri yapmaları gerekmektedir.

Yukarıda yer verilen hususlar çerçevesinde; Kurumun iç kontrol sistemi incelenmiş ve aşağıdaki hususlar tespit edilmiştir:

- İç Kontrol ve Ön Malî Kontrole İlişkin Usul ve Esaslarda öngörülen mali işlem süreç akış şemaları hazırlanmamış ve birimlerin görev tanımları açık bir şekilde yapılmamıştır. Bu da mali işlem sürecinde önleyici, tespit edici, düzeltici kontrol faaliyetlerinin ve izleme faaliyetlerinin istenen düzeyde olmadığını göstermektedir.

- Norm kadrosunda bulunmasına rağmen Kurumda mali hizmetler uzmanı veya yardımcısı bulunmamakta olup, bu Kanunun öngördüğü şekilde iç kontrol birimi oluşturulmamıştır.

- Genel olarak harcama birimlerinde ve her türlü gelir gider faaliyetlerinin yer aldığı muhasebe birimlerinde yetişmiş personel sıkıntısı yaşanmaktadır. Özellikle Mali Hizmetler Müdürlüğünde dile getirilen personel yetersizliği, risk ortamı yaratmaktadır. Bu birimin en kısa sürede nitelik ve nicelik yönünden yeterli personelle güçlendirilmesi gerekmektedir.

- Muhasebe yetkilisi olarak görev yapan personelin; 5018 sayılı Kanunun 62'nci maddesi ile Muhasebe Yetkililerinin Eğitimi, Sertifika Verilmesi ile Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik'te belirtilen muhasebe yetkilisi sertifikası bulunması şartını taşımadığı tespit edilmiştir.

- Kurumun harcama birimleri ve muhasebe birimi tarafından herhangi bir ön mali kontrol işlemi de yapılmamaktadır.

- İç kontrolün amaçlarından birisi de muhasebe kayıtlarının tam ve doğru tutulmasının, malî bilginin zamanında ve güvenilir üretilmesinin sağlanmasıdır. Ancak Kurumda bazı mali işlemlerin, özellikle gelir tahakkuk kayıtlarının, ay sonlarında toplu olarak muhasebeleştirilmesi, üretilen verinin güvenilirliğini olumsuz etkilemektedir.

- Kamu İç Kontrol Standartları Tebliği doğrultusunda, iç kontrol sistemlerinin, Kamu İç Kontrol Standartlarına uyumunu sağlamak üzere; yapılması gereken çalışmaların belirlenmesi ve bu çalışmalar için eylem planı oluşturulması gerekmesine rağmen Kurum tarafından İç Kontrol Eylem Planı hazırlanmadığı görülmüştür. Bununla beraber Kurum tarafından iç kontrollere yönelik olarak belirlenmiş herhangi bir politika ve/veya prosedür de bulunmamaktadır.

- Kamu görevlileri Etik Davranış İlkeleri ile Başvuru, Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik çerçevesinde belediye personeli ile etik sözleşmesi imzalanmadığı ve özlük dosyalarında yer almadığı görülmüştür.

- Kurumun misyonunun, vizyonunun, amaç ve hedeflerinin tüm personel tarafından öğrenilmesi ve sahiplenilmesi yönünde, eğitici ve öğretici çalışmalar yapılmadığı görülmüş, 2018 yılında da buna yönelik bir planlamanın olmadığı tarafımıza bildirilmiştir.

- Görevinden ayrılan personelin iş ve işlemlerinin durumunu gösteren bir rapor hazırlamamakta, bu da kurumsal faaliyetlerin sürekliliği ilkesini zedelemektedir.

Sonuç itibarıyla; mali iş ve işlemler başta olmak üzere tüm iş ve işlemlerin mevzuata uygun olarak gerçekleşmesi sağlıklı ve etkin bir iç kontrol sistemi ve iç kontrol ortamının

bulunmasına bağlıdır. Bu nedenle Kurumda, 5018 sayılı Kanun hükümleri ve ilgili mevzuat gereğince, iç kontrol sisteminin kurulması, uygulanması, izlenmesi ve geliştirilmesi yönünde, yürürlükteki iç kontrol mevzuatı gereklerinin tam olarak yerine getirilmesi gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; 5018 sayılı Kanun hükümleri ve ilgili mevzuat gereğince Belediyenin, iç kontrol sisteminin kurulması, uygulanması, izlenmesi ve geliştirilmesi yönünde ve yürürlükteki iç kontrol mevzuatı gereğince çalışmalar yapılacağı ifade edilmiştir.

Sonuç olarak bulguda belirtilen hususun kamu idaresi tarafından dikkate alınacağı bildirilmiştir. Bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

T.C. SAYIşTAY BAşKANLIğI

06520 Balgat / ANKARA

Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00

e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr

<http://www.sayistay.gov.tr>

9. EKLER**EK 1: KAMU İDARESİ TARAFINDAN SUNULAN MALİ TABLOLAR****KIZILCAHAMAM BELEDİYESİ
01.01.2018-31.12.2018 TARİHLİ BİLANÇO**

AKTİF		2018	PASİF		2018
		TL			TL
1	DÖNEN VARLIKLAR	25.612.466,09	3	KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	27.337.087,08
10	HAZIR DEĞERLER	3.044.073,56	30	KISA VADELİ İÇ MALİ BORÇLAR	3.355.508,56
102	BANKA HESABI	2.674.750,81	300	BANKA KREDİLERİ HESABI	3.355.508,56
103	VERİLEN ÇEKLER VE GÖNDERME EMİRLERİ HESABI (-)	0,00	32	FAALİYET BORÇLARI	14.367.695,18
109	BANKA KREDİ KARTLARINDAN ALACAKLAR HESABI	369.322,75	320	BÜTÇE EMANETLERİ HESABI	14.367.695,18
12	FAALİYET ALACAKLARI	9.165.248,22	33	EMANET YABANCI KAYNAKLAR	3.592.059,22
120	GELİRLERDEN ALACAKLAR HESABI	2.665.016,49	330	ALINAN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR HESABI	535.214,93
121	GELİRLERDEN TAKİPLİ ALACAKLAR HESABI	5.872.822,94	333	EMANETLER HESABI	3.056.844,29
122	GELİRLERDEN TECİLLİ VE TEHİRLİ ALACAKLAR HESABI	12.915,13	36	ÖDENECEK DİĞER YÜKÜMLÜLÜKLER	3.160.010,32
126	VERİLEN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR HESABI	75.191,50	360	ÖDENECEK VERGİ VE FONLAR HESABI	9.137,65
127	DİĞER FAALİYET ALACAKLARI HESABI	539.302,16	361	ÖDENECEK SOSYAL GÜVENLİK KESİNTİLERİ HESABI	0,00
15	STOKLAR	264.784,32	362	FONLAR VEYA DİĞER KAMU İDARELERİ ADINA YAPILAN TAHSİLAT HESABI	1.067.755,66
150	İLK MADDE VE MALZEME HESABI	264.784,32	363	KAMU İDARELERİ PAYLARI HESABI	214.392,17
157	DİĞER STOKLAR HESABI	0,00	368	VADESİ GEÇMİŞ, ERTELENMİŞ VEYA TAKSİTLENDİRİLMİŞ VERGİ VE DİĞER YÜKÜMLÜLÜKLER HESABI	1.868.724,84
16	ÖN ÖDEMELER	21.250,55	37	BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI	683.617,57
160	İŞ AVANS VE KREDİLERİ HESABI	0,00	372	KIDEM TAZMİNATI KARŞILIĞI HESABI	683.617,57
162	BÜTÇE DIŞI AVANS VE KREDİLER HESABI	21.250,55	38	GELECEK AYLARA AİT GELİRLER VE GİDER TAHAKKUKLARI	2.178.196,23
19	DİĞER DÖNEN VARLIKLAR	13.117.109,44	381	GİDER TAHAKKUKLARI HESABI	2.178.196,23
190	DEVREDEN KATMA DEĞER VERGİSİ HESABI	13.117.109,44	4	UZUN VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	44.750.885,88
2	DURAN VARLIKLAR	94.815.319,88	40	UZUN VADELİ İÇ MALİ BORÇLAR	12.833.302,46
22	FAALİYET ALACAKLARI	165.503,85	400	BANKA KREDİLERİ HESABI	12.833.302,46
220	GELİRLERDEN ALACAKLAR HESABI	11.013,00	43	DİĞER BORÇLAR	25.818.340,41
222	GELİRLERDEN TECİLLİ VE TEHİRLİ ALACAKLAR HESABI	154.490,85	438	KAMUYA OLAN ERTELENMİŞ VEYA TAKSİTLENDİRİLMİŞ BORÇLAR HESABI	25.818.340,41

T.C. Sayıştay Başkanlığı

24	MALİ DURAN VARLIKLAR	19.951.425,31	47	BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI	1.165.633,16
240	MALİ KURULUŞLARA YATIRILAN SERMAYELER HESABI	1.609.868,96	472	KIDEM TAZMİNATI KARŞILIĞI HESABI	1.165.633,16
241	MAL VE HİZMET ÜRETEN KURULUŞLARA YATIRILAN SERMAYELER HESABI	18.341.556,35	48	GELECEK YILLARA AİT GELİRLER VE GİDER TAHAKKUKLARI	4.933.609,85
25	MADDİ DURAN VARLIKLAR	74.698.390,72	481	GİDER TAHAKKUKLARI HESABI	4.933.609,85
250	ARAZİ VE ARSALAR HESABI	23.683.148,00	5	ÖZ KAYNAKLAR	48.339.813,01
251	YERALTI VE YERÜSTÜ DÜZENLERİ HESABI	21.502.052,81	50	NET DEĞER	60.010.431,56
252	BİNALAR HESABI	31.023.569,38	500	NET DEĞER HESABI	60.010.431,56
253	TESİS, MAKİNE VE CİHAZLAR HESABI	728.450,30	58	GEÇMİŞ YILLAR OLUMSUZ FAALİYET SONUÇLARI	(13.872.521,05)
254	TAŞITLAR HESABI	2.609.311,77	580	GEÇMİŞ YILLAR OLUMSUZ FAALİYET SONUÇLARI HESABI (-)	(13.872.521,05)
255	DEMİRBAŞLAR HESABI	2.136.515,50	59	DÖNEM FAALİYET SONUÇLARI	2.201.902,50
257	BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR HESABI (-)	(6.984.657,04)	590	DÖNEM OLUMLU FAALİYET SONUCU HESABI	2.201.902,50
258	YAPILMAKTA OLAN YATIRIMLAR HESABI	0,00	591	DÖNEM OLUMSUZ FAALİYET SONUCU HESABI (-)	0,00
AKTİF TOPLAMI		120.427.785,97	PASİF TOPLAMI		120.427.785,97
9	NAZİM HESAPLAR	11.950.241,93	9	NAZİM HESAPLAR	11.950.241,93
90	ÖDENEK HESAPLARI	7.472.279,23	90	ÖDENEK HESAPLARI	7.472.279,23
900	GÖNDERİLECEK BÜTÇE ÖDENEKLERİ HESABI	7.472.279,23	901	BÜTÇE ÖDENEKLERİ HESABI	43.500.000,00
91	NAKİT DIŞI TEMİNAT VE KİŞİLERE AİT MENKUL KIYMET HESAPLARI	3.832.371,15	905	ÖDENEKLİ GİDERLER HESABI	(36.027.720,77)
910	ALINAN TEMİNAT MEKTUPLARI HESABI	687.055,80	91	NAKİT DIŞI TEMİNAT VE KİŞİLERE AİT MENKUL KIYMET HESAPLARI	3.832.371,15
914	VERİLEN TEMİNAT MEKTUPLARI HESABI	3.145.315,35	911	ALINAN TEMİNAT MEKTUPLARI EMANETLERİ HESABI	687.055,80
92	TAAHHÜT HESAPLARI	645.591,55	915	VERİLEN TEMİNAT MEKTUPLARI KARŞILIĞI HESABI	3.145.315,35
920	GİDER TAAHHÜTLERİ HESABI	645.591,55	92	TAAHHÜT HESAPLARI	645.591,55
			921	GİDER TAAHHÜTLERİ KARŞILIĞI HESABI	645.591,55
NAZİM AKTİF TOPLAMI		11.950.241,93	NAZİM PASİF TOPLAMI		11.950.241,93
GENEL TOPLAM		132.378.027,90	GENEL TOPLAM		132.378.027,90

KIZILCAHAMAM BELEDİYESİ 2018 YILI FAALİYET SONUÇLARI TABLOSU

Hesap Kodu	Yardımcı Hesap				GİDERİN TÜRÜ	2018	Hesap Kodu	Yardımcı Hesap				GELİRİN TÜRÜ	2018
	Kod.1	Kod.2	Kod.3	Kod.4		TL		Kod.1	Kod.2	Kod.3	Kod.4		TL
630					GİDERLER HESABI	42.292.281,66	600					GELİRLER HESABI	44.494.184,16
630	01				Personel Giderleri	7.189.562,98	600	01				Vergi Gelirleri	3.049.568,89
630	02				Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	897.532,46	600	03				Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	6.568.656,40
630	03				Mal Ve Hizmet Alım Giderleri	23.936.437,00	600	04				Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	15.013.923,41
630	04				Faiz Giderleri	4.833.547,88	600	05				Diğer Gelirler	14.392.069,04
630	05				Cari Transferler	34.328,84	600	11				Değer ve Miktar Değişimleri Gelirleri	5.469.962,42
630	07				Sermaye Transferleri	195.264,41	600	25				Kamu İdarelerinden Bedelsiz Olarak Alınan Mali Olmayan Varlıklardan Elde Edilen Gelirler	4,00
630	11				Değer Ve Miktar Değişimleri Giderleri	1,00							
630	13				Amortisman Giderleri	3.331.300,92							
630	14				İlk Madde ve Malzeme Giderleri	1.874.306,17							
GİDERLER TOPLAMI						42.292.281,66	GELİRLER TOPLAMI						44.494.184,16
							FAALİYET SONUCU (+/-)						2.201.902,50